

II LUKU PALKKAUS

-----

2 § Vähimmäispalkka

- 1 mom. Täysin työkykyisen 17 vuotta täyttäneen täyttä työaikaa tekevän säännöllisen työajan vähimmäispalkka kuukaudessa luontoisetuineen on 1.3.2003 lukien 1 128,42 euroa. Määräystä sovelletaan harjoittelijaan tai tähän rinnastettavassa asemassa olevaan vasta palvelussuhteen kestätyä asianomaiseen kuntaan/kuntayhtymään kolme kuukautta.

II LUKU PALKKAUS

1 § Viranhaltijan ja työntekijän oikeus palkkaan

1 mom. Kunnan/kuntayhtymän palvelukseen otetulla on oikeus saada palkka siitä lukien, kun hän on ryhtynyt virantoimitukseen tai tehtävään hoitamaan.

Soveltamisohje

Virantoimitus on määritelty yleisen osan 7 §:ssä. Mikäli virantoimitus tai työssäolo ei ole vielä alkanut (ei ehdi olla päivääkään töissä esim. sairauden tai raskauden vuoksi), ei viranhaltija/työntekijä saa palkkaetuja. Toimivaltainen viranomainen päättää viranhaltijan virantoimituksen alkamisesta (ks. virkasääntö).

Palvelussuhteen ei katsota katkenneen, mikäli saman kunnan/kuntayhtymän sisällä viranhaltija siirtyy ilman yhtään välipäivää virkasuhteesta toiseen virkasuhteeseen tai työntekijä siirtyy uuden työsopimuksen perusteella toiseen tehtävään tai viranhaltija siirtyy työsuhteeseen tai työntekijä virkasuhteeseen.

Esimerkki

Viranhaltija on väliaikaisena viranhaltijana 31.3. saakka. Hänet on valittu saman kunnan vakinaiseksi viranhaltijaksi ja virantoimitus on määrätty alkamaan 1.4. lukien. Viranhaltija on työkyvytön 1.4. Hänelle maksetaan sairausajan palkka.

---

2 § Vähimmäispalkka

1 mom. Täysin työkykyisen 17 vuotta täyttäneen täyttä työaikaan tekevän säännöllisen työajan vähimmäispalkka kuukaudessa luontoisetuineen on 1.3.2003 lukien 1 128,42 euroa. Määräystä sovelletaan harjoittelijaan tai tähän rinnastettavassa asemassa olevaan vasta palvelussuhteen kestänyt asianomaiseen kuntaan/kuntayhtymään kolme kuukautta.

TEHTÄVÄKOHTAINEN PALKKA

3 § Peruspalkka

Palkkahinnoittelu

1 mom. Pääviranhaltijalle/työntekijälle maksetaan vähintään liitteissä 1–7 olevien palkkahinnoittelujen asianomaisen palkkaryhmän mukainen peruspalkka tai liitteen 13 mukaan määräytyvä peruspalkka, jollei sopimuksen määräyksistä muuta aiheudu. Palkkaryhmä ja peruspalkka määräytyvät viranhaltijan/työntekijän tehtävien ja asianomaisissa palkkamääräyksissä mainittujen muiden edellytysten perusteella.

Soveltamisohje

Liitteiden 1–7 palkkahinnoittelujen määräyksiä sovelletaan seuraavasti:

- 1 Ilmaisulla “viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään” tarkoitetaan sitä, että ko. tutkinto tai koulutus on ainakin yhtenä viran/toimen kelpoisuusehtona ja että henkilöllä on tämä tutkinto tai koulutus.
- 2 Ilmaisulla “tehtävässä edellytetään yleensä - - - tutkintoa” pyritään kuvaamaan tehtävän vaativuustasoa eikä määräys rajoita määräyksen soveltamista vain em. tutkinnon suorittaneisiin.

Kelpoisuusehdot on määrätty tapauksesta riippuen laissa, asetuksessa, johtosäännössä, ao. viranomaisen päätöksessä tai muutoin tehtävään otettaessa.

Korkeakoulututkinnot on määritelty korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetussa asetuksessa (464/98). Ulkomailla suoritettut tutkinnot rinnastetaan Suomessa suoritettuun tutkintoon vain laissa säädettyssä tai lain nojalla todetuissa tapauksissa.

Mikäli palkkamääräys koskee esim. vain tietyn kokoisia kuntia, ei tällaista palkkahinnoittelukohtaa sovelleta muissa kunnissa.

Kunnan/kuntayhtymän toimivaltainen viranomainen toteaa palkkahinnoittelun piiriin kuuluvaan viranhaltijaan/työntekijään sovellettavan palkkaryhmän.

Jollei palkkahinnoittelusta löydy tehtävään sopivaa palkkaryhmää (hinnoittelun ulkopuolinen), toimivaltainen viranomainen päättää peruspalkasta ottaen huomioon tehtävien vaativuus ja sellaiset palkkahinnoittelun palkkaryhmät, joita voidaan tehtävien luonteen vuoksi käyttää apuna peruspalkkaa määrittäessä. Työntekijän palkasta sovitaan työ sopimuksella em. periaatteiden mukaisesti.

Viranhaltijan/työntekijän luontoisedun arvo ja peruspalkan luonteiset lisät katsotaan peruspalkaksi arvioitaessa sitä, onko peruspalkka sopimuksen mukainen.

Peruspalkan määräytyminen

2 mom. Viranhaltijan/työntekijän peruspalkkaa määrättäessä tai siitä sovittaessa peruspalkan määräytymisperusteena on ensisijaisesti viranhaltijan/työntekijän tehtävien vaativuus.

Soveltamisohje

Sen jälkeen kun on todettu sovellettava palkkaryhmä, peruspalkasta päättää se viranomaisen, jolle kuuluu harkinnanvaraisesta palkasta päättäminen. Työntekijän palkasta sovitaan työsopimuksella. Peruspalkka voidaan määrittellä uudelleen uutta viranhoitomääräystä annettaessa ja työsopimusta tehtäessä esim. sijaisuuksia jatkettaessa.

Työnantajan on peruspalkasta päättäessään käytettävä harkintavaltaansa siten, että tehtävien vaativuus otetaan mahdollisimman objektiivisesti huomioon. Tavoitteena on, että samaan palkkaryhmään kuuluvien peruspalkat ovat tehtävien vaativuuden edellyttämässä suhteessa toisiinsa. Vertailun kohteena ovat saman työnantajan palveluksessa olevien samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävät. Jos palkkahinnoittelukohdassa on todettu erikseen peruspalkat I ja II kalleusluokassa, kysymyksessä on erilliset palkkaryhmät. Joissakin tapauksissa saattaa olla tarkoituksenmukaista suorittaa vaativuusvertailu samanaikaisesti kahdessa palkkaryhmässä, esim. toimistoalan palkkaryhmissä I ja II.

Se, että samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuusvertailussa ei löydy olennaisia vaativuuseroja, ei merkitse sitä, että käytetään automaattisesti palkkaryhmän vähimmäisperuspalkkaa. Työnjako on voitu tehdä siten, että kaikille kyseiseen palkkaryhmään kuuluville on määrätty vaativampia ja vähemmän vaativia tehtäviä, kokonaisvaativuuden ollessa suunnilleen sama. Tällöin kaikkien peruspalkkojen pitäisi olla suunnilleen samalla tasolla, mutta taso voi ylittää selvästikin vähimmäisperuspalkan. Toisaalta samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuuksissa voi olla merkittäviäkin eroja, minkä seurauksena myös peruspalkassa voi olla merkittäviä suuruuseroja.

Peruspalkan tasoon vaikuttaa tehtävien vaativuuden lisäksi mm. paikkakunnan ja ao. ammattialan yleinen palkkataso sekä työnantajan noudattamat palkkapolitiittiset periaatteet.

Koulutus

Viranhaltijalla tai työntekijällä oleva koulutus tai kokemus ei ratkaise työn vaativuutta, vaan vaativuustarkastelu tehdään aina tosiasiallisten tehtävien perusteella. Palkkaryhmän soveltamisedellytykseksi on kuitenkin usein mää-

ritelty tietty koulutustaso, jolla on pyritty kuvaamaan osaltaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien tiedollista vaatavuustasoa. Mikäli palkkaryhmään kuululta edellytetään korkeampaa koulutustasoa kuin mitä palkkaryhmässä on todettu tai tämän lisäksi alan erikoistumiskoulutusta tai ammatillista jatkokoulutusta, on tämä yleensä osoitus siitä, että myös tehtävien vaatavuus edellyttää selvästi vähimmäisperuspalkkaa korkeampaa palkkaa. Vaikka kelpoisuusehdoissa ei edellytetäisikään em. lisäpätevyyttä tms., voi viranhaltijan tai työntekijän lisäpätevyys tai kokemuksen kautta hankitut taidot johtaa käytännössä siihen, että hänelle annetaan tavanomaista vaatavuustasoa vaativampia tehtäviä, mikä on otettava huomioon peruspalkkaa määrittäessä. Viranhaltijan tai työntekijän tavanomaista laaja-alaisempi koulutus voi merkitä sitä, että vaikka ao. henkilön tehtävät eivät tämän vuoksi olekaan muita vaativampia, ao. henkilön erityisosaamista voidaan käyttää hyväksi tietyissä tilanteissa ja tästä potentiaalisesta käytettävyydestä saattaa olla perusteltua maksaa henkilölle henkilökohtaista lisää.

Lisätehtävä ja -vastuu

Viranhaltijalle tai työntekijälle voidaan määrätä hänen tavanomaisten tehtäviensä lisäksi lisätehtäviä ja -vastuita, mikä osaltaan vaikuttaa tehtävien vaatavuuteen ja sitä kautta peruspalkan määrään. Mikäli lisätehtävä tai -vastuu on määräaikainen, voidaan tästä aiheutuva peruspalkan korotustarve tarvittaessa määrittellä määräaikaisena korotuksena (3 momentissa on määräykset olennaisen tehtävämuutoksen vaikutuksesta peruspalkkaan). Esimerkkinä tällaisista lisätehtävistä ja -vastuista voidaan mainita jonkin yksikön tai vastuualueen määräaikainen päällikkyyys, jonkin yksikön tai ryhmän vetovastuu, johtajan tai esimiehen varamiehenä toimiminen tai vastuu vaativasta tehtäväkokonaisuudesta, jota muilla samaan palkkaryhmään kuuluvilla ei ole.

Esimiesasema

Vaikka tehtävien vaatuvuuksien vertailu tehdään samaan palkkaryhmään kuuluvien välillä, joudutaan arvioinnin yhteydessä toisinaan tarkastelemaan samanaikaisesti muitakin palkkaryhmiä. Esimerkkinä voidaan mainita se, että esimiesten ja alaisten peruspalkkojen pitää olla oikeassa suhteessa toisiinsa nähden siitä riippumatta, kuuluvatko he samaan vai eri palkkaryhmään. Pääsääntöisesti esimiesasemassa olevan peruspalkan pitää olla selvästi korkeampi kuin hänen alaisensa, jollei tästä poikkeamiseen ole erityistä, perusteltua syytä. Johto- tai esimiestehtävissä toimivan peruspalkkaa harkittaessa on otettava huomioon mm. johdettavan yksikön koko, vastuualueen laajuus sekä esimiestyön merkitys toiminnan tuloksellisuudessa, toimintaedellytysten luomisessa ja eri yksiköiden välisessä yhteistyössä.

Palkkahinnoittelun ulkopuoliset ryhmät

Vaikka työn vaatavuuden arviointi suoritetaankin palkkaryhmittäin, vastaavanlaista vaatavuustarkastelua voidaan tarvittaessa soveltaa myös palkkahinnoittelun ulkopuolisiin ryhmiin. Palkkahinnoittelun ulkopuolisista viranhaltijoista ja työntekijöistä voidaan tarvittaessa muodostaa omia ryhmiä tehtä-

vien vaativuuden arviointia silmälläpitäen silloin, kun kyseessä on samankaltainen työ. Tarvittaessa voidaan tällaisia vertailuryhmiä muodostaa esimerkiksi kunnan johtoryhmään kuuluvista ns. toimialajohtajista tai sairaaloiden tutkimushenkilöstöstä (fysikot ja kemistit). Vaikka tällaisia vaativuusvertailuryhmiä ei muodostettaisikaan, työnantajan pitää huolehtia siitä, että palkkahinnoittelun ulkopuolisten palkat ovat oikeassa suhteessa niihin palkkahinnoittelun palkkaryhmiin kuuluvien peruspalkkojen kanssa, joita voidaan tehtävien luonteen vuoksi käyttää jonkinlaisena ns. viiteryhmänä.

Vaativuustekijät

Tehtävien vaativuutta arvioitaessa otetaan huomioon työn edellyttämä osaaminen (tiedot, taidot, harkinta), työn vaikutukset ja vastuu (laajuus, pysyvyys, johtaminen ja vaikutukset toimintaedellytyksiin) sekä työn edellyttämät yhteistyötaidot (vuorovaikutus, ihmissuhdevaatimukset) ja työolosuhteet, jollei toimivaltainen viranomainen päättä käyttää arvioinnissa muita objektiivisiä vaativuustekijöitä.

Osaaminen kuvaa työn edellyttämien koulutuksella ja työkokemuksella hankittujen keskeisten tietojen ja taitojen syvyyttä, laajuutta ja monipuolisuutta sekä työn edellyttämää harkinnan itsenäisyyttä. Tietojen osalta arvioidaan työn edellyttämää koulutusta (ammattillinen peruskoulutus, jatko- ja täydennyskoulutus) ja ammatinhallinnan edellyttämää uuden tiedon hankkimista. Taitojen osalta arvioidaan työn edellyttämää työkokemuksella saavutettua osaamisen syvyyttä ja monipuolisuutta sekä erityisosaamista ja kokonaisuuksien hahmottamista. Työn edellyttämien taitojen vaativuuteen vaikuttaa myös se, missä määrin työ edellyttää useiden eri tehtäväalueiden hallintaa tai monien asioiden yhtäaikaista hallintaa taikka tosistaan poikkeavien tietojen ja taitojen hallintaa. Harkinnan osalta arvioidaan työn edellyttämää itsenäisen harkinnan tasoa, johon vaikuttaa ohjeiden määrä ja laatu. Harkinta kuvaa myös tavoitteenasettelun itsenäisyyttä ammattialan ja organisaation arvoista ja tavoitteista.

Työn vaikutukset ja vastuu kuvaa niitä vaikutuksia ja sitä merkitystä, joka työllä on kuntalaisten/asiakkaiden ja työyhteisön fyysisiin, psyykkisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin olosuhteisiin. Vaikutuksia arvioidaan kohteiden laajuuden (erilaisuus, määrä) ja vaikutusten pysyvyyden (pitkäkestoisuus, muutettavuus) kannalta. Asiantuntija-, johtamis- ja esimiestyössä korostuvat toimintaedellytyksiä, tuloksellisuutta, vaikuttavuutta sekä työyhteisöjen toimivuutta koskeva vaikuttaminen ja vastuu. Toimintaedellytyksiin vaikuttamista ilmenee kaikilla organisaatiosuhteilla.

Yhteistyötaidot kuvaa asiakassuhteissa ja työyhteisössä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja ihmissuhdevaatimuksia. Vuorovaikutuksen osalta arvioidaan työn edellyttämää viestinnän ja kommunikoinnin oma-aloitteisuutta ja tavoitteellisuutta. Ihmissuhdevaatimusten osalta arvioidaan työn edellyttämää vaatimusta asettua toisen ihmisen tilanteeseen.

Työolosuhteilla tarkoitetaan työhön kiinteästi liittyviä tavanomaisesta poikkeavia henkisiä ja fyysisiä työolosuhdetekijöitä, joita ei voida työsuojelutoi-

menpitein poistaa.

Arviointi

Työn vaativuuden arviointitavat jaetaan yleensä kahteen pääryhmään: kokonaisarviointi ja analyyttinen eli vaativuustekijöittäin eritelty arviointi (yleensä pisteytys). Tässä suositellaan noudatettavaksi kokonaisarviointia käyttämällä apuna edellä määriteltyjä vaativuustekijöitä. Tähän on vaikuttanut mm. se, että kysymyksessä on samaan palkkaryhmään kuuluvien tehtävien vaativuuden arviointi ja vertailu. Eri vaativuustekijöillä on erilaiset painoarvot. Työn edellyttämällä osaamisella on suurin painoarvo. Analyyttisen pisteytysjärjestelmän hankkiminen ja muokkaaminen työyhteisöön soveltuvaksi (mm. vaativuustekijöiden ja niiden tasojen oikeat määritykset ja painotukset) vaatii yleensä enemmän koulutusta ja muuta valmistelu-aikaa kuin kokonaisarviointi. Arviointitavasta päättää työnantaja.

Tarkoituksena on, että tehtävien vaativuuden arviointia koskevat soveltamiskysymykset ratkaistaan paikallisesti.

Peruspalkan alentaminen

Peruspalkkaa voidaan alentaa vain 3 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

Olennainen muutos tehtävissä

3 mom. Jos viranhaltijan/työntekijän tehtävien vaativuus olennaisesti muuttuu vähintään 10 työpäivän ajaksi toiseen virkaan tai tehtävään siirtymisen tai tehtävien uudelleenjärjestelyn vuoksi, peruspalkkaa tarkistetaan, jos se ei vastaa muuttuneita tehtäviä.

Peruspalkan tarkistamisajankohdat ovat:

- 1 toiseen virkaan siirtymishetki
- 2 tehtävien muutosajankohdasta lukien, jos uusi peruspalkka on korkeampi tai
- 3 kahdeksan viikon kuluttua tehtävien muutoksesta, jos uusi peruspalkka on alempi.

Vuosilomasijaisuuksissa peruspalkkaa ei alenneta ja peruspalkan korottaminen koskee vain yli kaksi viikkoa kestäviä yhdenjaksoisia sijaisuuksia, jolloin tarkistamisajankohta on sijaisuuden alkaminen.

Soveltamisohje

Tehtävän vaativuuden muutoksen perusteena voi olla mm. siirto toiseen virkaan tai tehtävään, määräaikainen lisätehtävä tai tehtävien muuttaminen olennaisesti vaativammaksi tai vähemmän vaativaksi. Jos tehtäviä muutetaan määräajaksi ja uusi peruspalkka on korkeampi, peruspalkka alenee välittömästi em. määräajan päätyttyä.

Peruspalkkaa ei muuteta, jos tilapäinen siirto toiseen virkaan tai tehtävään tai tilapäiset tehtävämuutokset on otettu huomioon peruspalkan määrässä, esim. toimiminen tilapäisesti esimiehen sijaisena tai muu sijaisuusjärjestely.

Kalleusluokitus

4 mom. Viranhaltijaan/työntekijään sovellettava palkkahinnoittelun mukainen palkkaryhmä määräytyy pääasiallisen työpaikan sijaintipaikkakunnan kulloinkin voimassa olevan kalleusluokan mukaan, mikäli hinnoittelukohdassa on kalleusluokitus.

Soveltamisohje

Mikäli viranhaltija/työntekijä toimii esim. päivittäin tai viikoittain useassa eri paikassa, pääasialliseksi viranhoito- tai toimipaikaksi voidaan katsoa se, jossa viranhaltija/työntekijä on useimpina päivinä työssä tai useimmin yleisön tavoitettavissa tai jos kaikki toimipaikat ovat tässä mielessä samanarvoisia, se toimipaikka, josta hän saa välittömät toimintaohjeet (työjärjestyksen, työ määräyksen tms.).

MUUT LISÄT JA PALKKIOT

---

13 § Kielillisä

Viranhaltijalle/työntekijälle voidaan maksaa varsinaiseen palkkaan kuuluvaa kielillisää, jos tehtävissä edellytetään äidinkielen lisäksi toisen kotimaisen kielen, saamen kielen tai viittomakielen hallintaa ja jollei kielitaitovaatimusta ole otettu huomioon peruspalkassa.

Soveltamisohje

Kunnan/kuntayhtymän toimivaltainen viranomainen harkitsee, missä tehtävässä kielillisää maksetaan ja millainen näyttö kielitaidosta vaaditaan.

14 § Syrjäseutulisiä

Kunta/kuntayhtymä voi maksaa viranhaltijalle/työntekijälle euro määräistä varsinaiseen palkkaan kuuluvaa harkinnanvaraista syrjäseutulisiä. Viranhaltijaan/työntekijään, jolle on maksettu syrjäseutulisiä, sovelletaan 31.1.2003 voimassa olleen kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkausluvun 14 §:n määräyksiä.

Soveltamisohje

Harkinnanvaraisen lisän maksaminen voi olla perusteltua harvaanasutuilla ja syrjäisillä alueilla, mikäli näitä olosuhteita ei muutoin ole otettu huomioon palkassa.

15 § Kokouspalkkio

1 mom. Viranhaltijalle/työntekijälle maksetaan toimivaltaisen viranomaisen määräämä kokouspalkkio, jos viranhaltija/työntekijä on kokouksessa toimivaltaisen viranomaisen määräyksen nojalla muulloin kuin säännöllisenä työaikanaan vähintään puoli tuntia tai niin, että kokous alkaa vähintään kaksi tuntia hänen varsinaisen työaikansa päättymisen jälkeen.

2 mom. Kokouspalkkiota ei makseta viranhaltijalle/työntekijälle, joka saa kokouksen ajalta lisä-, yli-, ilta-, yö- tai sunnuntaityökorvauksen tai eri palkan tai palkkion kokouksessa suoritettavasta tehtävästä.

ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

---

19 § Palkanmaksu

1 mom. Viranhaltijalle/työntekijälle maksetaan palkka tai palkkio kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen 16. päivänä, jollei tässä sopimuksessa ole toisin määrätty tai palkan suoritusperusteista muuta johdu taikka toimivaltainen viranomainen työntekijän palkanmaksun osalta toisin määrää. Jos rahapalkka erääntyy maksettavaksi pyhäpäivänä tai arkilauantaina taikka arkipäivänä, jona pankkien yleisesti keskinäisissä maksuissaan käyttämät maksujärjestelmät eivät säädöskokoelmassa julkaistavan Suomen Pankin ilmoituksen mukaan ole Euroopan keskuspankin tai Suomen Pankin tekemän päätöksen vuoksi käytössä, pidetään lähinnä edellistä muuta arkipäivää erääntymispäivänä. Määräaikaiselle viranhaltijalle voidaan maksaa palkka tai palkkio kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään sen viimeisenä arkipäivänä, ei kuitenkaan lauantaina. Jos palkkion maksaminen edellyttää laskulla esitettävää selvitystä suoritetuista toimenpiteistä, palkkio maksetaan viimeistään laskutusta seuraavan kalenterikuukauden aikana.

III LUKU TYÖAIKA

-----

5 § Varallaoloaika

1 mom. -----

Soveltamisohje

Työnantaja päättää, onko viranhaltija/työntekijä velvollinen olemaan vapaamuotoisessa vai asuntovarallaolossa. Vapaamuotoisesta varallaolosta tulee antaa sellaiset kirjalliset ohjeet, että viranhaltija/työntekijä tietää varallaoloon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet (esimerkiksi missä ajassa työpaikalle on viimeistään saavuttava). Viranhaltijan velvollisuudesta olla varalla on säädetty työaikalain 5 §:n 3 momentissa (viittausmääräys).

-----

6 mom. Varallaolokorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että viranhaltija/työntekijä on ollut varalla työnantajan määrääjäksi antaman kirjallisen määräyksen tai laatiman työvuoroluettelon nojalla. Korvausmuodosta (raha vai vapaa) päättää työnantaja.

SÄÄNNÖLLISET TYÖAJAT

-----

12 § Työpäivän yhtäjaksoisuus ja työvuoron pituus

1 mom. Viranhaltijan/työntekijän työpäivän tai työvuoron yhtäjaksoisuutta päivittäisestä lepoajasta aiheutuvin poikkeuksin pidetään yleisesti tavoiteltavana käytäntönä paitsi niissä töissä, joissa on erityinen syy järjestää työvuoro toisin. Alle neljän tunnin työvuoroja ei tule työpaikalla käyttää, elleivät viranhaltijan/työntekijän tarpeet tai toiminnan kannalta perusteltu syy tätä edellytä.

2 mom. Jaksotyössä työvuoro on säännönmukaisesti enintään 10 tunnin pituinen, jolleivät viraston tai laitoksen toiminnan kannalta välttämättömät lyhytaikaiset poikkeukset muuta aiheuta tai toimivaltainen viranomaisen ja asianomaisen sopijajärjestö paikallisesti toisin sovi. Psykiatrisissa sairaaloissa ja kehitysvammalaitoksissa voi yötyövuoro kuitenkin olla 11 tunnin pituinen.

SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN YLITTÄMINEN JA TYÖAIKAKORVAUKSET

-----

15 § Ylityön määritelmä ja korvaaminen

-----

3 mom. Ylityö korvataan viranhaltijalle/työntekijälle työnantajan harkinnan mukaan joko rahakorvauksena tai vapaana säännöllisenä työaikana siten kuin jäljempänä tai asianomaisessa liitteessä on tarkemmin määrätty.

Soveltamisohje

Mikäli viranhaltijan/työntekijän vahvistettuun työvuoroluetteloon on merkitty ylityötä korvattavaksi vapaana ja viranhaltija/työntekijä sairastuu ennen vapaa-aikakorvauksen alkamista, siirtyy sairausloman ajalle merkitty ylityön vapaa-aikakorvaus annettavaksi myöhemmin 25 §:n 5 momentin mukaisena ajankohtana tai siitä suoritetaan työnantajan harkinnan mukaan edellä tässä momentissa tarkoitettu rahakorvaus. Mikäli viranhaltija/työntekijä sairastuu ylityökorvausvapaan aikana, vapaa-aikakorvaus siirtyy sairastumista seuraavan päivän alusta lukien annettavaksi myöhemmin tai korvattavaksi rahana kuten edellä on määrätty. Ylityön vapaa-aikakorvauksen määrä ja sijainti työvuoroluettelossa tulee siis, eriteltynä mahdollisista muista vapaa-aikakorvauksista, käydä ilmi vahvistetusta työvuoroluettelosta.

Muu virka-/työvapaa ei siirrä työvuoroluetteloon vahvistettua ylityövapaata myöhemmin annettavaksi.

Muut tässä luvussa tarkoitetut vapaa-aikakorvaukset eivät siirry myöhemmin annettavaksi.

-----

21 § Työaikakorvausten yleiset suorittamisedellytykset

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai- ja aattotyökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että

IV LUKU VUOSILOMA

10 § Lomakorvaus

Lomakorvaus palvelussuhteen päättyessä

- 1 mom. Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada palvelussuhteen päättyessä lomakorvaus pitämättömiltä 5 §:n 3 momentin mukaisilta vuosilomapäiviltä. Lomakorvaus lasketaan jakamalla lomakorvauksen laskemisajankohdan varsinainen kuukausipalkka luvulla 20,83 ja kertomalla se 5 §:n 3 momentin mukaisten pitämättömien vuosilomapäivien lukumäärällä (taulukko B). Edellä tarkoitettu lomakorvaus maksetaan myös jokaiselta pitämättä jääneeltä säästö-vapaapäivältä (ei sovelleta taulukkoa B).

- - - - -

Prosentuaalinen lomakorvaus

- a) Palvelussuhteen jatkuessa

3 mom. - - - - -

- b) Palvelussuhteen päättyessä

4 mom. - - - - -

Soveltamisohje (3 ja 4 momentit)

Edellä 3 ja 4 momenteissa tarkoitetun työskentelyn tulee perustua virkamääräykseen tai työsopimukseen. Pelkästään se seikka, että viranhaltija/työntekijä on esim. sairausloman tai muun vastaavan syyn vuoksi tosiasiallisesti tehnyt työtä harvoina päivinä tai päivittäin sovittua lyhyemmän ajan, ei johda 3 tai 4 momentin soveltamiseen.

Lomakorvauksen maksaminen edellyttää, että viranhaltija/työntekijä on lomanmääräytymisvuoden aikana ollut työssä yhteensä vähintään 6 tuntia. Tätä tuntimäärää laskettaessa otetaan huomioon myös tämän luvun 4 §:ssä tarkoitetut työssäolon veroiset tunnit.

Mikäli 3 ja 4 momenteissa tarkoitetuissa tapauksissa viranhaltijalle/työntekijälle on muodostunut yksi tai useampi tämän luvun 5 §:n mukainen täysi lomanmääräytymiskuukausi, hän ansaitsee vuosilomaa tältä ajalta. Vuosilomapalkan sijasta lomaa ansainneelle viranhaltijalle/työntekijälle maksetaan vuosiloma-ajalta edellä mainittu 8,5 tai 11 %:n lomakorvaus. Lomakorvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon sekä vajaiden että täysien lomanmääräytymiskuukausien aikana maksettu tai maksettavaksi erääntynyt palkka. Lomakorvaus

| maksetaan ennen loman tai kunkin loman osan alkamista tai, jos lomaa ei ole ansaittu tai sitä ei pidetä, viimeistään lomakauden päättyessä tai palvelussuhteen päättyessä.

- - - - -

| 16 § Opettajan sijaisena toimivan vuosiloma

| Viranhaltijalta/työntekijältä, jolla on oikeus vuosilomaan ja joka on virka-/työvapaalla hoitaakseen saman työnantajan palveluksessa opettajan tehtävää, johon ei kuulu oikeutta vuosilomaan, vähennetään sijaisuusaikaan sisältyvä laskennallisen vuosiloman aika hänen edellisenä lomanmääräytymisvuotena ansaitsemastaan vuosilomasta.

V LUKU
VIRKA- JA TYÖVAPAA SEKÄ PERHEVAPAAT

SAIRAUSLOMA

1 § Oikeus sairauslomaan

-----

3 mom. Sairausloma myönnetään ilman eri hakemusta lääkärintodistuksessa mainituksi tai muulla 2 momentissa mainitulla tavalla selvityksi ajaksi.

Soveltamisohje

Viranhaltijan/työntekijän on esitettävä työnantajalle hyväksyttävä lääkärintodistus työkyvyttömyydestään ilman aiheetonta viivytystä. Mikäli lääkärintodistusta ei perustellusta syystä voida hyväksyä, työnantaja voi omalla kustannuksellaan lähettää viranhaltijan/työntekijän osoittamansa lääkärin tarkastukseen.

-----

2 § Sairausloma-ajan palkka

-----

3 mom. Jos viranhaltijan/työntekijän palvelussuhde ei ole jatkunut 2 momentissa edellytettyä aikaa ennen sairauslomaa, hänellä on oikeus saman kalenterivuoden aikana saada sairausloman ajalta varsinainen palkka 14 kalenteripäivän ajalta, jonka jälkeen ei suoriteta mitään palkkaetuja.

Soveltamisohje

Karenssiajan täytyminen sairausloman aikana ei oikeuta soveltamaan 1 momentin mukaisia palkanmaksuaikoja täyttymisen jälkeiseen sairausloman osaan. 1 momentin mukaisia aikoja laskettaessa otetaan huomioon myös karenssiaikana maksetut sairausajan palkat. Kutakin eri palvelussuhdetta tarkastellaan karenssiaikojen ja maksuaikojen osalta erikseen.

PERHEVAPAAT

-----

8 § Kokonaissuunnitelman tekeminen

Työnantajalle on pyrittävä ilmoittamaan äitiysvapaata haettaessa isyysvapaan ja äitiys- tai isyysvapaata haettaessa vanhempainvapaan käyttämisestä, alkamisesta, pituudesta ja jaksottamisesta.

Soveltoamisohje

Kaavio äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaasta sekä hoitovapaasta:

Äitiysvapa	Vanhempainvapa	Hoitovapaa
(105 ap)	Yhteensä enintään 263 ap*) (158 ap) viranh./tt oikeus enint. 2 jaksoon	viranh./tt oikeus kahteen, vähint. 1 kk:n pituiseen jaksoon***)
30 (50)	75 (55)	12–158 ap
synnytys		isyysvapaa**)
lapsi täyttää 3 vuotta		

*) ottovanhemmalla oikeus vanhempainrahaan kunnes lapsen syntymästä kulunut 234 ap, kuitenkin vähintään 180 ap:ltä.

**) isyysvapaa: 18 ap joko äitiys- tai vanhempainrahakaudella enintään neljältä erilliseltä yhdenjaksoiselta kaudelta. Mikäli isä on pitänyt vanhempainvapaata vanhempainrahakauden viimeiset vähintään 12 ap yhdenjaksoisesti, hänellä on lisäksi oikeus yhteen yhdenjaksoiseen 12 ap:n isyysvapaaseen välittömästi vanhempainvapaan päätteeksi. Ottovanhemmalla on samanlainen oikeus isyysrahaan kuin biologisella isällä.

***) yhden jakson voi toinen vanhemmista pitää toisen vanhemman äitiys- tai vanhempainvapaan aikana.

MUUT VIRKA- JA TYÖVAPAAT

19 § Opintovapaa

1 mom. Opintovapaalakia sovellettaessa

- 1 palvelussuhde katsotaan päätoimiseksi, mikäli säännöllinen työaika on keskimäärin vähintään 19 tuntia viikossa

- 2 synnytyksestä aiheutuvan työkyvyttömyyden katsotaan alkavan synnytyksestä ja päättyvän kuuden viikon kuluttua, ellei lääkärintodistuksesta muuta ilmene.

Soveltamisohje

Opintovapaasta on säädetty opintovapaalaissa (273/79) ja opintovapaa-asetuksessa (864/79); viittausmääräys.

VII LUKU LUOTTAMUSMIEHET

-----

7 § Luottamusmiehen asema

-----

8 mom. -----

Soveltamisohje:

Työnantajan ja pääluottamusmiehen on selvitettävä myös luottamusmiestehtävän aikana, edellyttääkö hänen ammattitaitonsa ylläpitäminen entiseen tai vastaavaan työhön sellaisen ammatillisen koulutuksen antamista, jota järjestetään myös muille työntekijöille.

8 § Luottamusmiehen ajankäyttö

Soveltamisohje:

Harkittaessa vapautuksen myöntämisen tarpeellisuutta, määrää ja toistuvuutta otetaan henkilökunnan lukumäärän lisäksi huomioon hoidettavien tehtävien laatu, työpaikan toiminnan luonne, työpaikalla toimivien ammattiryhmien lukumäärä, luottamusmiehen työolosuhteet, edustettavien määrä ja laatu sekä työpisteiden lukumäärä ja sijainti.

Pääluottamusmiesten ajankäyttöä harkittaessa on otettava erityisesti huomioon se, että uusien palkkausjärjestelmien käyttöönotto ja käytäntöön soveltaminen edellyttävät, että pääluottamusmiehelle varataan tähän tehtävään liittyvään neuvottelu- ym. toimintaan riittävästi aikaa.

Luottamusmiehelle annettava vapautus merkitään työvuoroluetteloon.

Tämän pykälän määräyksillä ei huononnetta luottamusmiessopimuksen soveltamisesta aikaisemmin tehtyjä ei-määräaikaisia sopimuksia.

Luottamusmiehille annettavasta vapautuksesta on annettu suositus.

-----

9 § Luottamusmiehen palkkaus

1 mom. Kunta/kuntayhtymä korvaa sen ansion, jonka luottamusmies menettää toimiessaan työajalla joko paikallisissa neuvotteluissa tai muutoin työnantajan kanssa sovituisissa tehtävissä tai osallistumisesta työsuojelutarkastajan työpaikalla toimittamaan tarkastukseen.

Palkka luottamusmiestehtävien suorittamiseen käytetyltä ajalta lasketaan sen suuruiseksi, kuin minkä luottamusmies, jos hän olisi suorittanut varsinaista työtään, samana aikana olisi todennäköisesti ansainnut, tai milloin tätä ansiota ei voida arvioida, muiden vastaavana aikana samaa tai lähinnä samaa työtä suorittaneiden viranhaltijain/ työntekijäin keskimääräisen tuntiansion suuruiseksi. Kokonaan työstä vapautetun pääluottamusmiehen ansionmenetyksen korvaamisesta sovitaan edellä mainittujen periaatteiden mukaan paikallisesti. Tehtävistään kokonaan vapautetun luottamusmiehen peruspalkka on kuitenkin 1.3.2003 lukien vähintään 1 500 €/kk ja 1.3.2004 lukien vähintään 1 526,72 €/kk sekä sen lisäksi mahdolliset kokemuslisät ja mahdollinen määrävuosilisä.

- - - - -

10 § Luottamusmieskorvaus

1 mom. Pääluottamusmiehelle (tai ellei sellaista ole nimetty, vastaavassa asemassa olevalle luottamusmiehelle) maksetaan 9 §:n mukaisen palkan tai 8 §:n 3 momentin mukaisen tuntipalkkion lisäksi luottamusmiestyöstä varsinaiseen palkkaan kuuluva korvaus seuraavasti:

Edustettavien lukumäärä	Korvaus €/kk
5–79	48,00
80–159	60,00
160–249	72,00
250–339	95,00
340–	124,00

Pöytäkirjamerkintä

Yllä mainittuja korvauksia noudatetaan 1.3.2003 lukien paitsi 48 euron korvausta 1.2.2003 lukien.

Pääluottamusmiehelle jonka edustettavien lukumäärä on alle 5 ja jolle on 31.1.2003 maksettu tuolloin voimassa olleen kunnallisen yleisen virka- ja työsopimuksen mukaista luottamusmieskorvausta maksetaan 1.2.2003 alkaen 48 €/kk suuruista erillislisää niin kauan kuin hän jatkaa tässä tehtävässään.

-----

12 § Luottamusmiehen toimitilat

Luottamusmiehellä on oikeus käyttää kunnassa/työpaikalla yleisesti käytössä olevia tavanomaisia toimistovälineitä ja –kalusteita. Luottamusmiehelle on osoitettava lukittava säilytystila ja keskusteluja varten kullakin kerralla tähän tarkoitukseen sopiva paikka.

Päälouottamusmiehellä on lisäksi oikeus käyttää kunnassa/työpaikalla yleisesti käytössä olevia atk -laitteita ja niihin liittyviä ohjelmia sekä internet-yhteyttä (sähköpostia).

Soveltamisohje:

Arvioitaessa työnantajan velvollisuutta järjestää edellä 1 ja 2 momenteissa tarkoitettut käyttöoikeudet voidaan ottaa huomioon kunnan koko, luottamusmiehen/päälouottamusmiehen tehtävien laajuus ja tehtävien edellyttämä tarve sekä ajankäytön määrä. Käytännön järjestelyt harkitaan paikallisesti.

VIII LUKU LOMAUTTAMINEN

1 § Viranhaltijan ja työntekijän lomauttaminen

Viranhaltijat

1 mom. Viranhaltija voidaan lomauttaa noudattaen kunnallisen viranhaltijan palvelussuhdeturvasta annetun lain (484/96) tai sen mahdollisesti korvaavan kunnallista viranhaltijaa koskevan lain lomauttamista koskevia säännöksiä ja jäljempänä olevia 2 §:n määräyksiä siten täydennettynä, että määräaikainen viranhaltija voidaan lomauttaa vain, jos virkasuhde on jatkunut keskeytymättä vähintään kuusi kuukautta.

Soveltamisohje

Edellä oleva 1 momentin määräys on omaksumismääräys.

-----

2 § Lomautusmenettely

(1 mom. poistettu, seuraavien momenttien numerointi muuttuu)

IX LUKU
OSA-AIKAISTAMISEN SELVITTELYMENETTELY
JA PALVELUSSUHTEEN PÄÄTTYMINEN

5 § Irtisanomisajat

- 2 mom. Vakinaisen viranhaltijan irtisanoessa virkasuhteensa tai työntekijän irtisanoessa työsopimuksensa irtisanomisaika on vähintään
- 14 päivää, jos palvelussuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
  - yksi kuukausi, jos palvelussuhde on jatkunut keskeytyksettä yli viisi vuotta
  - kaksi kuukautta, jos viranhaltijan ottaminen kuuluu valtuustolle.

6 § Työntekijän eläkkeelle siirtyminen

Eroamisiän saavuttaminen ja työsuhteen lakkaaminen

Työntekijät

- 2 mom. Työsuhde lakkaa sen kuukauden viimeisenä päivänä, jonka aikana työntekijä on saavuttanut vanhuuseläkeikänsä, jollei työntekijän kanssa sovita työsuhteen määräaikaisesta jatkamisesta. Työntekijän on ilmoitettava eläkkeelle siirtymisestään vähintään yhtä kuukautta ennen vanhuuseläkeikänsä täyttymistä.

(3 mom. poistettu)

LIITE 10 VAMMAISTEN TYÖLLISTYMISTYÖTÄ KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

1 § Palkka

Sosiaalihuoltolain (68/2002) 27d §:n 3 momentissa tarkoitettua vammaisten työllistymistyötä tekevän työntekijän palkka määräytyy tämän sopimuksen palkkausluvun palkkausmääräysten mukaan siten, että hänen peruspalkkansa tulee olla työkyvyn vajauksen vuoksi vastaavassa suhteessa alempi, jollei työntekijän kanssa ole työsopimuksella sovittu muusta palkkausperusteesta.

2 § Työsuhteen päättyminen

Työnantaja voi sen lisäksi, mitä irtisanomisesta on muuten säädetty tai määrätty, irtisanoa työntekijän myös sosiaalihuoltolain 27d §:n 5 momentissa tarkoitettulla perusteella.

3 § Sairausajan palkka

Työntekijällä on oikeus palkalliseen sairauslomaan tämän sopimuksen virka-/työvapaata koskevan luvun 1–3 §:n ja 5 §:n määräysten mukaisesti, jos työkyvyttömyyden syynä on muu kuin työllistymistyön järjestämisen perusteena oleva sairaus tai vamma. Jos työkyvyttömyyden syynä on työllistymistyön perusteena oleva sairaus tai vamma, työntekijälle ei makseta palkkaa sairausloman ajalta.

LIITE 1 KUNNAN JOHTO JA SISÄISEN PALVELUTOIMINNAN HENKILÖSTÖ

KUNNAN JOHTO JA HALLINTO

Palkkaryhmä I (poistetaan hinnoittelusta)

A Palkkaryhmä (entinen II)

Johtavassa asemassa oleva viranhaltija, joka toimii suuren hallinnon-
alan merkittävän vastualueen päällikkönä, taikka vaativuudeltaan näi-
hin rinnastettavissa asiantuntijatehtävissä.

Pätevyys: Korkeakoulututkinto

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi

- hallinto-, osasto- ja talouspäällikkö koulu-, sosiaali- ja terveystoi-
missa sekä teknisen toimen hallintopäällikkö
- tiedotuspäällikkö/itsenäinen tiedotussihteeri.

Tähän palkkaryhmään eivät kuulu palkkahinnoittelun ulkopuolella olevat
suurten hallinnonalojen toimialajohtajat (yleishallinto, talous-, sosiaali-,
terveys- ja sivistystoimi) eivätkä mm. tilintarkastustoimen johtaja tai
vastaava lakimies.

	Asukasluku	Vähimmäisperuspalkka
01HAL021	6 000–15 000	1 717,11 €
01HAL022	15 001–25 000	1 869,36 €
01HAL023	25 001–75 000	1 928,37 €

B Palkkaryhmä (entinen III)

Muut kuin A palkkaryhmässä mainitut hallinnolliset päälliköt ja vaati-
vuudeltaan näihin rinnastettavat asiantuntijatehtävät

Pätevyys: Korkeakoulututkinto

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi

- asuntosihteeri
- hankintapäällikkö
- keskushallinnon kansliasihteeri tai vastaavassa asemassa oleva toimistopääl-
likkö
- kulttuuritoimenjohtaja, nuorisotoimenjohtaja ja liikuntatoimenjohtaja/–sihteeri,
joka on toimialaansa kuuluvien asioiden esittelijä tai, jos kunnassa ei ole ao.
toimialan erityislautakuntaa, vastuullinen valmistelija.

	Asukasluku	Vähimmäisperuspalkka
01HAL031	-15 000	1 513,00 €
01HAL032	15 001-25 000	1 625,12 €
01HAL033	25 001-75 000	1 717,11 €

TOIMISTOALA

Mikäli toimistotyötä tekevän säännöllinen työaika on poikkeuksellisesti yleistyöaikajärjestelmän mukainen (keskimäärin 38 tuntia 15 minuuttia/ viikko ja työaikaan kuulumaton ruokailutauko), peruspalkka on 5 % jäljempänä olevaa suurempi.

Palkkaryhmä I

Toimistotyön esimiestehtävät ja muutoin vaativimmat ja vastuullisimmat toimistotyöt, jotka edellyttävät itsenäistä työskentelyä.

Tehtävässä edellytetään yleensä ammattikorkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi toimistonhoitajan, pääkirjanpitäjän/ itsenäisen kirjanpitäjän, itsenäisen palkkakirjanpitäjän/palkanlaskijan, arkistonhoitajan ja muut vaativuudeltaan näihin rinnastettavat toimistotehtävät.

01TOI010	Vähimmäisperuspalkka	1 413,05 €
----------	----------------------	------------

Palkkaryhmä II

Muut kuin I-ryhmässä tarkoitetut toimistotyöt sekä konekirjoitus ja tekstinkäsittely.

01TOI020	Vähimmäisperuspalkka	1 358,79 €
----------	----------------------	------------

VIRASTO- JA LAITOSPALVELU

Poistetaan kohta Esimiestehtävät

Peruspalvelutehtävät

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi vahtimestari.

01VAH020	Vähimmäisperuspalkka	1 222,44 €
----------	----------------------	------------

LÄHETTI

01LÄH000 Vähimmäisperuspalkka 1 186,27 €

TIETOTEKNINEN ALA

Johtotehtävät

Poistetaan hinnoittelusta

Suunnittelu- ja asiantuntijatehtävät sekä käyttöpäällikkö

Laajojen ja vaativien tietojenkäsittelyjärjestelmien suunnittelu ja toteuttaminen esimerkiksi projekteina. Tehtävät edellyttävät erityistä ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi atk-suunnittelija, käyttöpäällikkö ja pääsuunnittelija.

01ATK021 Vähimmäisperuspalkka 1 727,66 €

Muut kuin edellä mainitut suunnittelu- ja asiantuntijatehtävät, esimerkiksi atk-ohjelmoija.

01ATK022 Vähimmäisperuspalkka 1 441,70 €

Käyttö- ja tukitehtävät

Käytön ja sovellusten tukitehtävät sekä laitteiden tekninen käyttö, käytön suunnittelu ja tekniset tukitehtävät. Tehtäviin saattaa kuulua työjohtotehtäviä.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi atk-tukihenkilö ja operaattori.

01ATK030 Vähimmäisperuspalkka 1 412,98 €

KULUTTAJANEUVONTA

Poistetaan hinnoittelusta.

LIITE 2
SIVITYSTOIMEN HENKILÖSTÖ

KIRJASTOTOIMI

Kirjastotoimen johtaja

Kunnan kirjastotoimen johtajana ja pääkirjaston johtajana toimiva vi-
ranhaltija.

Pätevyys: Ylempi korkeakoulututkinto

	Asukasluku	Vähimmäisperuspalkka
02KIR011	-15 000	1 631,50 €
02KIR012	15 001-25 000	1 836,96 €
02KIR013	25 001-75 000	2 093,11 €

Kirjastonjohtaja, osastonjohtaja ja kirjastonjohtajana toimiva kirjastonhoitaja muussa
kuin pääkirjastossa

Pätevyys: korkeakoulututkinto

		Vähimmäisperuspalkka
02KIR021	Kalleusluokka I	1 600,72 €
	Kalleusluokka II	1 574,89 €

Kirjastonjohtajan vähimmäisperuspalkka on

02KIR022	5 % korkeampi, jos vuosilainausten määrä on 100 001-300 000 ja
02KIR023	10 % korkeampi, jos vuosilainausten määrä on yli 300 000.

Kirjastonhoitaja

Muu kuin edellisessä kohdassa tarkoitettu kirjastonhoitaja, jolla on kel-
poisuusehtojen mukainen pätevyys.

		Vähimmäisperuspalkka
02KIR030	Kalleusluokka I	1 573,86 €
	Kalleusluokka II	1 546,15 €

Kirjastovirkailija

Toimii kirjastossa erilaisissa kirjastoammatillisissa tehtävissä.

02KIR040		1 365,36 €
----------	--	------------

VAPAA-AIKA- JA KULTTUURITOIMEN SIHTEERIT JA OHJAAJAT

Tehtäviin kuuluu vapaa-aikatoimen ja kulttuuripalvelujen järjestämiseen liittyviä suunnittelu- ja täytäntöönpanotehtäviä.

Tehtävässä edellytetään yleensä ammattikorkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

Tähän ryhmään kuuluvat esimerkiksi kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntasihteerit ja -ohjaajat.

		Vähimmäisperuspalkka
02VAP000	Kalleusluokka I	1 420,67 €
	Kalleusluokka II	1 405,62 €

MUSEOTOIMI

Museonjohtaja

Pätevyys: Ylempi korkeakoulututkinto

Palkkaryhmä ei koske maakunnallisen keskusmuseon johtajaa.

		Vähimmäisperuspalkka
02MUS010	Kalleusluokka I	1 668,81 €
	Kalleusluokka II	1 634,28 €

Museoamanuenssi, tutkija museossa

Pätevyys: Ylempi korkeakoulututkinto

		Vähimmäisperuspalkka
02MUS020	Kalleusluokka I	1 586,46 €
	Kalleusluokka II	1 555,96 €

Konservaattori

02MUS030	Vähimmäisperuspalkka	1 315,31 €
----------	----------------------	------------

LIITE 3 TERVEYDENHUOLLON HOITOHENKILÖSTÖ

Soveltamisohje

Hinnoittelun ulkopuoliset

Kunnan/kuntayhtymän hoitotyön hallinnollinen ylin johto on palkkahinnoittelun ulkopuolinen. Tähän ryhmään kuuluvat esimerkiksi johtavat hoitajat, johtavat ylihoitajat ja hallintoylihoitajat. Hinnoittelun ulkopuolisen palkkauksen määrittämisestä, ks. KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 1 ja 2 momentin soveltamisohje.

Terveydenhuollon asiantuntijatehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävät muodostuvat itsenäisestä alan teoreettiseen hallintaan ja käytännön asiantuntemukseen perustuvasta terveydenhuollon tutkimus, suunnittelu- ja kehittämistyöstä. Asiantuntijatehtävät voivat koskea myös rajattua erikoisalaa, joka kohdentuu laajempaan toimintaympäristöön ja palvelee koko työyhteisöä, ja jossa potilastyötä ei ole lainkaan tai se on hyvin vähäistä. Terveydenhuollon asiantuntijatehtävissä toimivien palkkaus määräytyy palkkahinnoitteluliitteen 1, Kunnan johto ja hallinto mukaan tai he ovat palkkahinnoittelun ulkopuolisia, jolloin viiteryhmänä voidaan yleensä käyttää hoitoalan johto- ja esimiestehtävissä toimivien palkkausta.

Koulutus

Mikäli työnantaja on edellyttänyt viranhaltijalta/työntekijältä palkkahinnoittelua korkeampaa pätevyystasoa (esim. ylempää korkeakoulututkintoa) tai lisäkoulutusta (esim. erikoistumisopintoja), tämä otetaan vastaavasti huomioon peruspalkkaa määriteltäessä. Koulutuksen, lisäkoulutuksen, -pätevyiden ja erityisosaamisen vaikutuksesta viranhaltijan/työntekijän palkkaukseen, ks. KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohje.

Lisätehtävä ja –vastuu:

Ks. lisätehtävien ja –vastuiden vaikutuksesta palkkaukseen, KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohje. Esim. viranhaltijan/ työntekijän lisätehtävänä on toimia esimiehen varamiehenä tai hänellä on yksikön/ryhmän vetovastuu (esim. yksiköstä tai osatoiminnasta vastaava sairaanhoitaja/vastaava terveydenhoitaja), taikka hänellä on vastuu laajasta ja vaativasta tehtävä-/ toimintakokonaisuudesta, jota muilla samaan palkkaryhmään kuuluvilla ei ole tai on selvästi vähäisemmässä määrin (esim. vastuu vaativasta erikoisalasta tai vastuu potilasryhmän hoidon kehittämisestä tai opiskelijatyön vastuutehtävä). Osatoiminnalla ei tarkoiteta viranhaltijoiden/työntekijöiden välisen työnjaon toteuttamista, vaan tietyn suurehkon toimintakokonaisuuden antamista jonkun viranhaltijan/työntekijän vastattavaksi.

Vaativimmat tehtävät

Vaativampina tehtävinä voidaan yleensä esimerkiksi pitää tehtäviä, jotka ulottuvat oman yksikön ulkopuolella ja ovat koko toimintaympäristöön/asiakaspiiriin/väestöön heijastuvia, itsenäistä toimintaa ja ratkaisuja edellyttäviä ja joihin sisältyy vaihtelua,

harkintaa ja vastuuta vaikutusten arvioinnissa tai kun on kyse laaja-alaisesta väestövastuutoiminnasta taikka kun yksikön työtehtäviin ja toimintoihin liittyy suurimmaksi osaksi ennakoimatonta, ei-suunniteltua toimintaa (esim. päivystystoiminta, teho, sydänvalvonta, synnytyssali).

Toimintojen uudelleenjärjestelyt ja tehtäväjaon muutokset

Palkkahinnoittelun soveltamisen yhteydessä seurataan ja tuetaan palkkauksellisesti niitä tavoitteita, joita valtakunnallisissa suunnitelmissa ja projekteissa asetetaan ja joiden seurauksena ammattihenkilöstön keskinäistä tehtävänjakoa joustavoitetaan ja muutetaan tieto-aidon hyödyntämiseksi työyhteisön etuja parhaiten palvelevaksi (esim. lääkärin ja hoitohenkilöstön välistä taikka hoitohenkilöstön keskinäistä työnjakoa muutetaan); tämä otetaan palkkauksessa huomioon KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 3 momentin mukaisesti.

Johtotehtävät

Hoitotyön johtava esimies määrättyllä toimialueella tai laitoksessa/yksikössä. Päätehtävänä on johtaminen, kehittäminen ja koordinointi. Johtaa työtä pääsääntöisesti alaistensa esimiesten välityksellä.

Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi sairaaloiden/terveyskeskusten ylihoitajat.

03HOI010 Vähimmäisperuspalkka 1 895,35 €

Esimiestehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävänä on henkilöstön työn johtaminen ja suunnittelu sekä omaa yksikköä koskeva päätöksenteko ja päätöksenteon valmistelu. Suuremmissa yksiköissä alaisena voi olla myös esimiesasemassa olevia. Tehtäviin kuuluu myös välitöntä potilas-/asiakastyötä.

Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista alan tutkintoa.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi osastonhoitaja sekä apulaisosastonhoitaja/ vastaava hoitaja/vastaava terveydenhoitaja, kun kyseessä on yksikön koko ja organisaatio huomioon ottaen selkeästi esimiesasemassa toimiva viranhaltija/työntekijä.

Soveltamisohje

Esimiestehtävissä "vastuu laajasta ja vaativasta tehtävä-/toimintakokonaisuudesta" on yleensä kyse silloin kun johdettava yksikkö muodostuu useista erikoisaloista, yksiköiden useista toimipisteistä tai yksiköiden erilaisista toiminnoista taikka useista eri henkilöryhmistä.

03HOI020 Vähimmäisperuspalkka 1 732,07 €

Vaativat hoitoalan ammattitehtävät

Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkintoa tai terveydenhuoltoalan aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi apulaisosastonhoitaja, vastaava sairaanhoitaja ym. vastaavana toimivat, erikoishammashoitaja, hammashuoltaja, erikoissairaanhoitaja, ym. erikoisnimikkeet, fysioterapeutti, lääkintävoimistelija, kuntoutusohjaaja, kuulontutkija, kätilö, laboratoriohoitaja, röntgenhoitaja, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja ja toimintaterapeutti.

03HOI030 Vähimmäisperuspalkka 1 565,51 €

Hoitoalan ammattitehtävät

Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa tai alan aikaisempaa kouluasteista ammatillista tutkintoa.

Tähän ryhmään voivat kuulua esim. lähihoitaja ja vastaavat aiemmat koulutusnimikkeet, kuulontutkija, lääkintävahtimestari, sairausautonkuljettaja, sairaankuljettaja sekä vastaava hoitaja ja muut em. vastaavana toimivat.

Tätä hinnoittelukohtaa sovelletaan myös terveyskeskus-, vastaanotto- tai osastovastaavaan ja osastonsihteriin, jolta edellytetään sosiaali- tai terveydenhuoltoalan tai muun alan ammatillista perustutkintoa tai aikaisempaa ammatillista tutkintoa.

03HOI040 Vähimmäisperuspalkka 1 420,67 €

Soveltamisohje

Lähihoitajaa vastaavia aiempia koulutusnimikkeitä ovat apuhoitaja, perushoitaja, lastenhoitaja, päivähoitaja, hammashoitaja, mielenterveyshoitaja, mielisairaanhoitaja, lääkintävahtimestari-sairaaankuljettaja, kehitysvammaisten hoitaja, kuntohoitaja, jalokojenhoitaja ja kodinhoitaja.

LIITE 4

SOSIAALIHUOLLON HENKILÖSTÖ, SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PERUSPALVELUHENKILÖSTÖ, PÄIVÄHOIDON KASVATUSHENKILÖSTÖ, LÄÄKEHUOLLON HENKILÖSTÖ SEKÄ TERVEYDENHUOLLON ERÄÄT ERITYISAMMATTIRYHMÄT

4.1 SOSIAALIHUOLLON AMMATILLINEN HENKILÖSTÖ

Soveltamisohje

Sosiaalihuollon hallinnollisen johdon palkkaus määräytyy palkkahinnoitteluliitteen 1, Kunnan johto ja hallinto, mukaan (esim. osastopäällikkö sosiaalitoimessa) tai tehtävä on hinnoittelun ulkopuolinen (esim. sosiaalijohtaja).

Alue ja palvelusyksiköiden johtotehtävät ja esimiestehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävänä on sosiaalihuollon toimintayksikön/-alueen johtaminen tai asiantuntijatehtävissä toimivien ja muun henkilöstön työn johtaminen ja suunnittelu sekä johdettavanaan/vastuullaan olevan yksikön/alueen toimintaa koskeva päätöksenteko ja päätöksenteon valmistelu. Tehtäviin voi kuulua myös alan asiantuntijatehtävien hoitamista ja osallistumista asiakastyöhön.

- a) Pätevyys: viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa.

04SOS030	Vähimmäisperuspalkka	1 733,37 €
(04SOS020)		
(04SOS010)		

- b) Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

04SOS020	Vähimmäisperuspalkka	
(04SOS030)	Kalleusluokka I	1 641,65 €
(4SOS010)	Kalleusluokka II	1 616,42 €
(04VIR010)		

Ryhmiiin a) ja b) voivat kuulua esim.

- johtava sosiaalityöntekijä
- vanhustyön johtaja, vanhainkodin johtaja, lastensuojeluyksikön johtaja, päihdehuollon yksikön johtaja,

- avopalvelun ohjaaja, kotipalvelun ohjaaja, vanhushuollon ohjaaja, viriketoiminnan johtava ohjaaja
- päivähoidon ohjaaja, perhepäivähoidon ohjaaja, päivähoidon aluejohtaja.

04VIR010 Siirtymävaiheen määräys

Viranhaltijan/työntekijän, jonka peruspalkka on määräytynyt 31.1.2003 voimassa olleen KVTES:n liitteen 4 Sosiaali- ja terveydenhuollon viriketoiminnan tehtävät/Johto- ja esimiestehtävät 04VIR010 (mm. johtava ohjaaja) mukaan ja jonka peruspalkka hinnoittelukohtien yhdistämisen takia määräytyy 1.3.2003 lukien kohdan 04SOS020 mukaan, vähimmäisperuspalkka on edellä todetusta poiketen sekä I että II kalleusluokassa 1 533,88 euroa. Tämä poikkeusmääräys koskee myös sellaista viranhaltijaa/työntekijää, joka on aloittanut em. viriketoiminnan johto- ja esimiestehtävässä 1.3.2003 jälkeen, mutta jonka peruspalkka olisi 31.1.2003 määräytynyt voimassa olleen virkaehtosopimuksen liitteen 4 kohdan 04VIR010 mukaan.

Soveltamisohje

Johto- ja esimiestehtävissä toimivien peruspalkkaa työn vaativuuden mukaan määrittäessä tulee yksikön/alueen koon yms. ohella ottaa huomioon mm. vastualueen/johdettavan yksikön palvelutarjonnan sisällön laajuus ja moninaisuus, erikoispalvelujen tuottaminen ja muut erityispiirteet sekä yhteistyövaatimus muiden hallinnonalojen ja palvelujen tuottajien kanssa (ks. myös palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohje).

Sosiaalityön asiantuntijatehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävät muodostuvat itsenäisestä alan teoreettiseen hallintaan ja käytännön asiantuntemukseen perustuvasta sosiaalityön kehittämis-, suunnittelu- ja asiakastyöstä.

- a) Pätevyys: viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään ylempää korkeakoulututkintoa.

	Vähimmäisperuspalkka
04SOS04A Kalleusluokka I	1 733,37 €
(04SOS04B) Kalleusluokka II	1 696,29 €

- b) Pätevyys: viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa.

	Vähimmäisperuspalkka	
04SOS04B	Kalleusluokka I	1 641,65 €
	Kalleusluokka II	1 616,42 €

Ryhmään a) ja b) voivat kuulua esim.

- erikoissosiaalityöntekijä, erityissosiaalityöntekijä, sosiaalityöntekijä, lastenvalvoja, koulukuraattori
- sosionomi (AMK), sosiaalityön palveluohjaaja, koulun kasvatusohjaaja.

Soveltamisohje

Ks. erikoistumiskoulutuksen vaikutuksesta viranhaltijan/työntekijän peruspalkkaan palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohjeen kohta Koulutus. Erikoistumiskoulutuksella tarkoitetaan 20–40 opintoviikon koulutuksia, joita järjestävät ammattikorkeakoulut ja yliopistot, sekä lisensiaattitutkintoon sisältyvää erikoistumiskoulutusta.

Sosiaalihuollon ammattitehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävät muodostuvat sosiaalisen tuen, ohjauksen, kasvatuksen ja kuntoutuksen sekä hoito- ja huolenpitotehtävistä.

- a) Pätevyys: viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

04SOS050	Vähimmäisperuspalkka	1 560,01 €
(04SOS06B)		
(04VIR010)		

- b) Pätevyys: viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään ammatillista perustutkintoa tai ammattitutkintoa/erikoisammattitutkintoa taikka alan aikaisempaa kouluasteista ammatillista tutkintoa.

04SOS06A	Vähimmäisperuspalkka määräytyy hinnoittelukohdan 03HOI040 mukaisesti	
(04SOS06B)		
(04VIR020)		

Ryhmään a) ja b) voivat kuulua esim.

- sosionomi (AMK), sosiaalialan ohjaaja (sosiaaliohjaaja, sosiaalikasvattaja, kehitysvammaisten ohjaaja)

- lastensuojelun perhetyöntekijä, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, johtava/vastaava ohjaaja
- työn-, askartelun-, ja viriketoiminnan ohjaaja, kehitysvammahoitaja/vajaamielishoitaja, lähihoitaja, kodinhoitaja, lastenhoitaja ja päivähoitaja.

04SOS06B Siirtymävaiheen määräys

1.3.2003 voimaan tullessa palkkahinnoittelussa on KVTES 2001–2002 palkkahinnoitteluliitteen 4 kohdat 04SOS06A, Muut ammattitehtävät/kouluasteinen tutkinto ja 04SOS06B, Muut ammattitehtävät/opistoasteinen ammatillinen koulutus yhdistetty edellä todetuksi kohdaksi 04SOS06A, jonka mukaan siis pääsääntöisesti määräytyy em. kahteen kohtaan kuuluneiden viranhaltijoiden/työntekijöiden palkkaus.

Mikäli viranhaltijan/työntekijän peruspalkka on 31.1.2003 määräytynyt KVTES 2001–2002 liitteen 4 kohdan 04SOS06B ja häneltä on kuitenkin poikkeuksellisesti edellytetty edellä kohdassa 04SOS050 tarkoitettua korkeakoulututkintoa vastaavaa aikaisempaa opistoasteista tutkintoa ja myös hänen tehtäviensä hoitaminen tätä tutkintoa edellyttää, hänen peruspalkkansa määräytyy kohdan 04SOS050 mukaan. Tällaisen viranhaltijan/työntekijän vähimmäisperuspalkka on kuitenkin kohdassa 04SOS050 todetusta poiketen 1 431,19 euroa. Tämä poikkeusmääräys koskee myös sellaista viranhaltijaa/työntekijää, joka on aloittanut em. tehtävässä 1.3.2003 jälkeen, mutta jonka peruspalkka olisi määräytynyt 31.1.2003 voimassa olleen KVTES:n liitteen 4 kohdan 04SOS06B mukaan.

4.2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PERUSPALVELUTEHTÄVÄT

Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelutehtävät

04PER010 Vähimmäisperuspalkka 1 275,53 €

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi asuntolanhoitaja, kotiaivustaja, ryhmäperhepäivähoitaja/perhepäivähoitaja, asuntola-apulainen, erityisavustaja/henkilökohtainen avustaja, koulunkäyntiavustaja, hoito/osastoapulainen, kylvettäjä, laitosapulainen, päiväkotiapulainen, sairaala-apulainen, tutkimus-/laboratorioapulainen, välinehuoltaja ja yövalvoja/vartija.

Soveltamisohje

Mikäli viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään ammatillista perustutkintoa tai ammattitutkintoa/erikoisammattitutkintoa, palkkaus määräytyy kohdan 04SOS06A mukaan.

4.3 PÄIVÄKOTIEN KASVATUSHENKILÖSTÖ

Päiväkotien johto- ja esimiestehtävät

Tähän ryhmään kuuluvien päätehtävänä on henkilöstön työn johtaminen ja suunnittelu sekä omaa yksikköä/toimialaa koskeva päätöksenteko ja päätöksenteon valmistelu. Tehtäviin voi kuulua myös päivähoiton ohjaus ja osallistumista työyksikön hoito- ja kasvatustyöhön. Määriteltäessä päiväkodin johtajan/esimiehen peruspalkkaa häneen sovellettavan palkkahinnoittelukohtan puitteissa tulisi työn vaativuuteen ja määrään vaikuttavina tekijöinä ottaa hoitopaikkaluvun ohella huomioon mm. päivähoiton muiden toimintojen johtamis- ja esimiestehtävät sekä toiminnan erityispiirteet.

Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa.

Alle 60-paikkaisen päiväkodin johtaja

		Vähimmäisperuspalkka
04PKO011	Kalleusluokka I	1 669,84 €
	Kalleusluokka II	1 634,94 €

Vähintään 60-paikkaisen päiväkodin johtaja

04PKO012	Vähimmäisperuspalkka	1 763,23 €
----------	----------------------	------------

Päiväkodin johtaja erityispäiväkodissa ja päiväkodissa, johon kuuluu erityisosasto, nk. kiertävässä päiväkodissa sekä ympärivuorokautisessa päiväkodissa, jossa on vähintään 60 paikkaa.

04PKO014	Vähimmäisperuspalkka	1 874,91 €
----------	----------------------	------------

Vaativat hoito- ja kasvatustehtävät

Viranhaltijan/työntekijän tehtävät ovat sosiaalihuollon laajaa tietoutta edellyttäviä hoito- ja kasvatustehtäviä. Tavanomaisten työtehtävien lisäksi tehtäviin voi kuulua esim. toiminnan suunnittelua, työnopastusta ja/tai käytännön työnjohtotehtäviä.

- a) Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa tai aikaisempaa opistoasteista tutkintoa

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi lastentarhanopettaja, sosiaalikasvattaja ja sosionomi (AMK).

	Vähimmäisperuspalkka
04PKO02A Kalleusluokka I	1 596,03 €
Kalleusluokka II	1 572,30 €

- b) Pätevyys: Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään korkeakoulututkintoa tai aikaisemman opisto-asteisen tutkinnon lisäksi soveltuvaa erikoistumiskoulutusta.

Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi erityislastentarhanopettaja.

	Vähimmäisperuspalkka
04PKO02B Kalleusluokka I	1 660,57 €
Kalleusluokka II	1 626,03 €

4.4 LÄÄKEHUOLLON HENKILÖSTÖ

Johto- ja esimiestehtävät

- a) Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään laillistetun proviisorin pätevyyttä.

Sairaala-apteekkari

04FAR01A	Vähimmäisperuspalkka	2 649,26 €
----------	----------------------	------------

04FAR011 Proviisorin vähimmäisperuspalkka on 90 % em. hinnoittelukohtassa määrätystä vähimmäisperuspalkasta.

- b) Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään laillistetun farmaseutin pätevyyttä.

Johtava/vastaava farmaseutti

Tätä hinnoittelukohtaa sovelletaan myös ns. yksin toimivaan farmaseuttiin, jolla ei ole farmasian koulutuksen omaavaa esimiestä, sekä sairaala-apteekin vastaavana farmaseuttina, sairaala-apteekin sivuapteekin hoitajana, keskuslääkevaraston hoitajana tai lääkekeskuksen hoitajana toimivaan farmaseuttiin.

04FAR01B	Vähimmäisperuspalkka	1 803,42 €
----------	----------------------	------------

Ammattitehtävät

Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään laillistetun farmaseutin pätevyyttä.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi farmaseutti, osastofarmaseutti ja osatoiminnasta vastaava farmaseutti.

04FAR020 Vähimmäisperuspalkka 1 733,06 €

Peruspalvelutehtävät

- a) Viranhaltijalta/työntekijältä edellytetään lääkealan perustutkintoa tai aikaisempaa kouluasteista alan tutkintoa

04FAR03A Vähimmäisperuspalkka 1 420,59 €

- b) Alan muut viranhaltijat/työntekijät

04FAR03B Vähimmäisperuspalkka 1 275,52 €

Em. hinnoittelukohtiin a) ja b) ryhmään voivat kuulua esimerkiksi apteekkiapulainen ja lääketyöntekijä.

Soveltamisohje

Määriteltäessä lääkehuollon viranhaltijan/työntekijän palkkausta häneen sovellettavassa palkkaryhmässä otetaan työn vaativuuteen ja määrään vaikuttavina tekijöinä huomioon mm.

- tuotettavien farmasian palvelujen luonne, kuten eri laitostyypeistä, erikoisaloista ja omasta lääkevalmistuksesta johtuva laaja-alaisen ja monipuolisen osaamisen tai syvällisen erityisosaamisen vaatimus
- farmaseuttiryhmissä sairaala-apteekissa työskentelyn asettamat erityisvaatimukset
- viranhaltijan tai työntekijän sellainen erikoiskoulutus tai muu erityispätevyys, jota voidaan hyödyntää hänen työtehtävissään. Erikoistumiskoulutuksella tarkoitetaan Kuopion yliopistossa suoritettua sairaala- ja terveyskeskusfarmasian erikoistumiskoulutusta. Ks. erikoistumiskoulutuksen vaikutuksesta viranhaltijan/työntekijän palkkaan tarkemmin palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohjeen kohta Koulutus.
- lähinnä johtavassa asemassa olevilla tuotettavien farmasian palvelujen laajuus, esim. laitoksen/yksikön koko ja tuotettavien palvelujen alueellinen laajuus. Ks. johto- ja esimiesasemassa olevien palkkauksen määrittelystä palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohjeen kohta Esimiesasema.

4.5 TERVEYDENHUOLLON ERÄÄT AMMATTIRYHMÄT

04PSY010	Johto- ja esimiestehtävät	poistettu hinnoittelusta
04PSY020	Erikoiskoulutuksen suorittaneet psykologit	poistettu hinnoittelusta
04PUH010	Johto- ja esimiestehtävät	poistettu hinnoittelusta

04PSY030	Laillistetut psykologit	Vähimmäisperuspalkka 2 048,15 €
04PUH020	Laillistetut puheterapeutit	1 915,41 €
04RAV000	Korkeakoulututkinnon suorittaneet ravitsemusterapeutit	1 915,41 €

Soveltamisohje

Johto- ja esimiestehtävissä toimivat (esim. johtava/vastaava psykologi ja johtava/vastaava puheterapeutti) ovat hinnoittelun ulkopuolisia, joiden palkkauksen määrittämisestä ks. palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohjeen kohdat Palkkahinnoittelun ulkopuoliset ryhmät ja Esimiesasema.

Erikoistumiskoulutuksen ym. vaikutuksesta viranhaltijan/työntekijän peruspalkkaan ks. palkkausluvun 3 §:n 2 momentin soveltamisohjeen kohta Koulutus.

Sairaalan, terveyskeskuksen, huoltolaitoksen, oppilaitoksen, päiväkodin, palvelutalon tai työpaikkaruokalan ruoanvalmistuksesta ja muusta ruokapalvelusta vastaaminen sekä ruokapalveluyksikön toiminnan johtaminen.

c) Ateriamäärä (sairaalat ym.) –1 200

Ateriamäärä (oppilaitokset ym.) –1 000

Pätevyys: suurtalousesimiehen tutkinto tai vastaava aikaisempi koulutus.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi ravitsemispäällikkö (emäntä).

05RUO02C Vähimmäisperuspalkka 1 370,97 €
(05RUO03B
)

Soveltamisohje

Ateriamäärä lasketaan ateriasuoritteen määrittelemistä koskevan Suomen Kuntaliiton antaman suosituksen mukaan (yleiskirje 22/94, 2.3.1994).

Ateriamäärällä laitoksessa (sairaala, terveyskeskus, huoltolaitos) tarkoitetaan ruokapalveluyksikön edellisen kalenterivuoden aikana keskimäärin kalenterivuorokaudessa tuottamien aterioiden lukumäärää. Mainitut luvut kerrotaan 1,5:llä toteutettaessa erikseen erityisruokavaliota keskitetyn ruoanjakelun piirissä ja 2:lla toteutettaessa erikseen erityisruokavaliota hajautetun ruoanjakelun piirissä sekä 1,5:llä lähetettäessä tuotteita keskitetyn ruoanjakelun avulla. Keskitetyssä ruoanjakelujärjestelmässä ruokailijakohtaiset ruoat annostellaan ja astiat pestään ravintokeskuksessa tai keittiössä.

Ateriamäärällä oppilaitoksissa tarkoitetaan ruokapalveluyksikön lukuvuoden tai päiväkodeissa, palvelutaloissa ja työpaikkaruokaloissa kalenterivuoden toimintapäivien keskimääräistä päivittäisten pääaterioiden lukumäärää, joka todetaan syyslukukauden tai kalenterivuoden alussa. Mainitut luvut kerrotaan 1,5:llä toteutettaessa erikseen erityisruokavaliota.

Ateria	Ateriamäärä laitoksessa	Ateriamäärä oppilaitoksessa	Ateriamäärä päiväkodissa, palvelutalossa, työpaikkaruo- kalassa
Aamupala/aamiainen	0,5		0,5
Lounas	1	1	1
Iltapäiväkahvi	0,2	–	–
Välipala		0,25	0,5
Koululaisen välipala		–	0,5
Päivällinen	1	–	1
Iltaapala	0,3	–	–

Ateria	Ateriamäärä laitoksessa	Ateriamäärä oppilaitoksessa	Ateriamäärä päiväkodissa, palvelutalossa, työpaikkaruo- kalassa
Yhdistetty iltapäiväkahvi ja päivällinen	1,2	–	–
Yhdistetty päivällinen ja iltapala	1,2	–	–
Päivällisen korvaava iltapala	0,75	–	–
Työpaikka-ateria	1,25	1,25	1,25
Ns. kevytateria	1	–	–
Vanhusten ateria	1,25	1,25	1,25
Ateria kuljetusastiassa ilman astiahuolto- toa	0,7	0,7	0,7
Annospakattu ateria ilman astiahuoltoa	1,2	1,2	1,2
Annospakattu ateria ja astiahuolto	1,5	1,5	1,5
Kahvi ja kahvileipä	0,2	0,2	0,2
Kahvi ja voileivät	0,4	0,4	0,4
Edustusruokailu	2	–	–

Välitön työnjohto

Sairaalan, terveyskeskuksen, huoltolaitoksen, koulun, oppilaitoksen, päiväkodin, palvelutalon tai työpaikkaruokalan ruokapalvelusta vastaavan alaisena tehtävä välitön työnjohtotyö sekä hotelli- ja ravintolaoppilaitosten opetusravintoloissa tehtävä työnjohtotyö.

Pätevyys: suurtalousesimiehen tutkinto tai vastaava aikaisempi koulutus.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi ravitsemistyönjohtaja ja hovi-mestari.

05RUO040 Vähimmäisperuspalkka

1 354,13 €

Ammattitehtävät

Ruokapalvelun ammattitason perustyö (ruoan valmistus) ja kuumennus-keittiön, jossa pääasiassa kuumennetaan valmista ruokaa ja valmistetaan aterian lisäkkeet, sekä jakelukeittiön, johon pääasiassa tuodaan lämmin ruoka ja aterian lisäkkeet, toiminnasta ja taloudesta vastaaminen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi ravitsemistyöntekijä, keittäjä/kokki, suurtaloukokki ja vastaava ruoanjakaja.

05RUO050 Vähimmäisperuspalkka 1 326,82 €

Peruspalvelutehtävät

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi keittiöapulainen, ruoanjakaja ja tarjoilija.

05RUO060 Vähimmäisperuspalkka 1 283,00 €

LIITE 6 MAATALOUSHENKILÖSTÖ

Maatalousoppilaitoksen esimiestehtävät

Maatalousoppilaitoksen maatilán työnjohtajien ja vastaavien esimiesten työ.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi maatilán esimies.

06MAA010 Vähimmäisperuspalkka 1 475,40 €

Maatalousoppilaitoksen välitön työnjohto

Maatalousoppilaitoksen maatilán välitön työnjohtotyö.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi maataloustyönjohtaja.

06MAA020 Vähimmäisperuspalkka 1 369,40 €

Lomalautakunnan sihteeri

Kunnan maatalouslomitustyön järjestäminen ja lomalautakunnan sihteerin tehtävät.

06MAA030 Vähimmäisperuspalkka 1 426,20 €

Maatalouslomituksen työnjohto ja maataloustyön ohjaus

Kunnan maatalouslomituksen työnjohtotyö ja maatilán maataloustyön ohjaustyö.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi johtava maatalouslomittaja ja maataloustyönohjaaja.

06MAA040 Vähimmäisperuspalkka 1 318,17 €

Maatalouslomitus ja maatalouden perustyö

Maatalouslomitustyö ja maatalon maatalousalan ammattitason perustyö.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi maatalouslomitaja, maatalous-
työntekijä ja karjanhoitaja.

06MAA050 Vähimmäisperuspalkka 1 247,72 €

Poistettu tuntipalkkaista maatalouslomitajaa koskevat hinnoittelukohtat.

LIITE 7
MUU HENKILÖSTÖ

PESULAN ESIMIESTEHTÄVÄT

Kaikkina viikonpäivinä toimivassa laitoksessa tapahtuva pesulan toiminnasta vastaaminen ja pesulan työnjohtotyö.

Tähän ryhmään voi kuulua esimerkiksi pesulanhoitaja.

07PES000 Vähimmäisperuspalkka 1 323,73 €

SIIVOUS-, PESULA- JA TALOUSTEHTÄVÄT

Siivoustyö, pesulan perustyö ja valmisteleva perustyö sekä kanttiini- ja kahviotyö sekä opetusravintolan kassanhoitajan työ.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi siivooja, konepesijä, kanttiinihoitaja, kanttiinityöntekijä, kahvion myyjä, leipoja, tarjoilija ja kassanhoitaja.

07SII011 Vähimmäisperuspalkka 1 232,44 €

07SII012 Jos siivoojan tehtävät on määritelty osapuolten suosittelman siivousmitoitustajärjestelmän mukaisesti, siivoojan vähimmäisperuspalkka on 1 274,75 euroa.

LIIKENNEPALVELU

Kuljetus ja tarkastus

Liikennelaitoksen järjestämä kuljetus- ja tarkastustyö.

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi tarkastaja, linja-autonkuljettaja ja raitiovaununkuljettaja.

07LII010 Vähimmäisperuspalkka 1 430,91 €

Muu liikennepalvelu

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi pysäköinnintarkastaja, liikennelaitoksen lippukassanhoitaja ja matkalippujen tarkastaja.

07LII020 Vähimmäisperuspalkka 1 222,44 €

MUIDEN ALOJEN PERUSPALVELUTEHTÄVÄT

Tähän ryhmään voivat kuulua esimerkiksi huoltomies, talonmies, urheilukentänhoitaja, varastomies, varastoapulainen, järjestelyapulainen (kirjastossa), kerhinhoitaja/kerhoapulainen/kerhohuoneen valvoja, kerho-ohjaaja, koe-eläintenhoitaja, lippukassanhoitaja/lipunmyyjä, teatterin peruspalvelutehtävät ja uinninvalvoja.

07PER010 Vähimmäisperuspalkka 1 232,44 €

KVTES LIITE 13 PERHEPÄIVÄHOITAJIEN PALVELUSSUHTEEN EHDOT

I LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala ja sovellettavat määräykset

1 mom. Omassa kodissa työskentelevät perhepäivähoitajat

Omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän liitteen määräysten sekä kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (jäljempänä KVTES) työntekijöitä koskevien määräysten mukaan siten kuin jäljempänä on tarkemmin määrätty.

2 mom. Kolmiperhepäivähoitajat ja muut lapsen kotona työskentelevät perhepäivähoitajat

Perhepäivähoitajaan, joka työskentelee pääsääntöisesti lapsen/lasten kodissa, sovelletaan tämän liitteen työaika- ja työaikakorvauksia koskevia II luvun 5 §:n 4 ja 5 momenttien sekä III luvun 2–8 §:n määräyksiä. Muilta osin heidän palvelusuhteensa ehdot määräytyvät KVTES:n yleisten määräysten mukaan.

Soveltamisohje

Lapsen kodissa työskentelevillä perhepäivähoitajilla tarkoitetaan nimikkeestä riippumatta esim. lasten kotona työskenteleviä tai kolmiperhepäivähoitajia sekä sijaishoitajina toimivia perhepäivähoitajia, jotka hoitavat lasta/lapsia lapsen tai toisen hoitajan kodissa. Näiden hoitajien säännöllinen työaika ja työaikakorvaukset määräytyvät tämän liitteen mukaan. Muut palvelussuhteen ehdot, kuten palkkaus, vuosiloma, sairaus- ja äitiysvapaat sekä muut palkalliset työvapaat määräytyvät KVTES:n yleisten määräysten mukaan. Tässä tarkoitettujen hoitajien palkkaus määräytyy KVTES:n liitteen 4

Sosiaali- ja terveystoimen peruspalvelutehtävät –hinnoittelukohdasta (04PER010), peruspalkka vähintään 1 275,53 €.

Pöytäkirjamerkintä

KVTES 2000 liitteen 13 1 §:n 2 momentin soveltamisohjeessa olevaa siirtymämääräystä noudatetaan edelleen siirtymämääräyksen piirissä olevaan kolmiperhepäivähoitajaan ja muuhun lapsen kotona työskentelevään perhepäivähoitajaan määräyksessä tarkemmin todetuin edellytyksin.

3 mom. KVTES:n määräysten soveltaminen

KVTES:n ja tämän liitteen määräyksiä sovelletaan siten, että tässä liitteessä oleva erityismääräys syrjäyttää KVTES:n vastaavan yleisen määräyksen siten kuin tässä ja myöhemmissä luvuissa on tarkemmin todettu.

YLEINEN OSA

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Soveltamisala	
4 §	Paikallinen sopiminen	
5 §	Työnantajan yleiset oikeudet	
6 §	Työsuhteen ja siihen perustuvien oikeuksien alkaminen	Ks. jäljempänä II luvun 3:n § 1 momentin 2 lause.
8 §	Lääkärintodistuksen esittäminen ja lääkärintarkastukseen alistuminen	
9 §	Työntekijän tehtävät	2 § (poikkeus 9 §:n 1 momenttiin)

2 § Palkkaus ja muut palvelussuhteen ehdot tilapäisen siirron ajalta

Mikäli työnantaja siirtää perhepäivähoitajan tilapäisesti, vähintään neljän työpäivän ja enintään kahdeksan viikon ajaksi työhön, jonka palkkaus ja muut palvelussuhteen ehdot määräytyvät KVTES:n tai muun kunnallisen alan työehtosopimuksen mukaan, määräytyvät hänen palvelussuhteensa ehdot siirron ajalta ko. työehtosopimuksen määräysten mukaisesti. Mikäli perhepäivähoitajalle aiheutuu huomattavia matkustamiskustannuksia oman kodin ja uuden toimipaikan välisestä työmatkasta, ne korvataan hänelle tässä pykälässä tarkoitetun siirron ajalta noudattaen korvausten maksamisessa KVTES:n liitteen 17 1 §:n 3 momentin ja 4–5 §:n määräyksiä.

Soveltamisohje

Mikäli siirto kestää enintään kolme päivää, määräytyy perhepäivähoitajan palkkaus ja muut palvelussuhteen ehdot tämän liitteen mukaisesti. Tältä ajalta aiheutuvat huomattavat matkustamiskustannukset korvataan kuten tässä pykälässä tarkoitetuissa siirroissa. Jos hoitajalle ei ole sijoitettuna yhtään lasta, eikä palkanmaksun perustetta ole olemassa, palkkaus ja palvelussuhteen ehdot määräytyvät sovellettavan muun työehtosopimuksen mukaisesti siirron alusta lukien.

Tilapäistä siirtoa harkittaessa on otettava huomioon myös hoitajan omien lasten hoito. Työaika tilapäisen siirron yhteydessä määräytyy pääsääntöisesti siinä laitoksessa tai tehtävässä noudatettavan työajan mukaisesti, johon hoitaja on siirretty. Mahdollinen perhepäivähoitotyö mukaan luettuna työaikajakson säännöllisen työajan pituus ei kuitenkaan voi olla 86 t 30 min pidempi.

II LUKU PALKKAUS

1 § KVTES:n palkkausluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n palkkausluvun (II luku) määräysten soveltaminen ja poikkeukset:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Työntekijän oikeus palkkaan	3 §:n 1 momentin 2 lause
3 §	Peruspalkka	2 §, 3 §
6 §	Osa-aikaisen palkka	5 §:n 4 momentin soveltamisohje (osa-hoitoiset tarkastelun ulkopuolelle)
8 §	Kokemuslisät	4 § (määrävuosilisän siirtymämääräys)
9 §	Kokemuslisään oikeuttava palvelusaika	
10 §	Henkilökohtainen lisä	
11-16 §	Tulospalkkio, kannustuslisä, kielillisä, syrjäseutulisiä, kokouspalkkio, luentopalkkio	
18 §, 20 § 1 mom.	Varsinainen palkka	5 § 1-5 mom. (peruspalkan määräytyminen toisin, lapsikohtainen päiväpalkka -käsite ja tuntipalkan jakaja 187)
19 §	Palkanmaksu	
21 §	Työnantajan saatavan kuittausoikeus	

Soveltamisohje

Perhepäivähoitajan ja muun työn samanaikainen hoitaminen

Jos hoitaja hoitaa samanaikaisesti sekä perhepäivähoitajan tehtävää omassa kodissaan että muuta tehtävää, josta palkkaus määräytyy KVTES:n liitteiden 1–7 mukaisesti, ei näistä tehtävistä maksettavaa palkkausta voida yhdistää palkkausjärjestelmien erilaisuuden vuoksi. Vaikka kyseessä on yksi työsuhde, on palkkaus eri tehtävistä maksettava erikseen.

Esimerkki

Hoitajalle sijoitetut lapset tarvitsevat hoitoa vain aamupäivisin. Hoitaja toimii tällöin perhepäivähoitajana omassa kodissaan ja iltapäivisin hän toimii kotipalvelutehtävissä.

Kummastakin tehtävästä lasketaan erilliset euromääräiset osuudet sen mukaan mikä on siinä työssä tehdyn työajan suhde ko. työn täyteen työaikaan.

2 § Palkkauksen määräytyminen

Perhepäivähoitajan palkkaus muodostuu seuraavista osista:

- 1 3 §:n mukaisesta peruspalkasta
- 2 peruspalkasta laskettavista kokemuslisistä ja 4 §:n mukaisesta mahdollisesta määrävuosilisästä
- 3 6 §:ssä tarkoitetusta osahoitoisesta hoitolapsesta maksettavasta erilliskorvauksesta
- 4 III luvussa mainituista työaikakorvauksista.

3 § Peruspalkka

1 mom. Palkan peruste ja oikeus palkkaan

Peruspalkka määräytyy hoitosuunnitelman perusteella perhepäivähoitajalla vakinaisesti koko- ja puolipäivähoidossa olevien lasten lukumäärän mukaan 2 momentin palkkahinnoittelun mukaisesti. Hoitosuhteeseen perustuvat korvaukset kuten palkka ym. maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin hoito on tosiasiallisesti alkanut.

Soveltamisohje

Hoitajan kanssa tulee tehdä hoitosuunnitelma jokaisesta hänelle vakinaiseen hoitoon sijoitettavasta hoitolapsesta. Hoitosuunnitelma on lapsen hoidosta tehty suunnitelma, joka ei ole hoitajan työsopimuksen osa. Hoitosuunnitelmassa todetaan vanhempien kanssa sovittu lapsen hoidon tarve. Hoitosuunnitelmassa hoitoaikojen yhteismäärät pyöristetään lähimpään puoleen tuntiin lapsen hoitoaikaa määriteltäessä.

Kunnassa on tapauskohtaisesti ratkaistava, milloin lapsen hoitoonsijoitus on olosuhteista johtuen tilapäinen ja milloin on kysymys vakinaisesta hoitosuhteesta. Vakinaisessa hoidossa oleva lapsi, ks. 3 momentin edellytykset 2 momentin soveltamiseksi. Vakinaisessa hoidossa oleva osahoitoinen lapsi, ks. 6 § 1 momentti soveltamisohjeineen.

Mikäli lapsen hoitoajat työaikailmoitusten mukaan säännöllisesti joko ylittyvät tai alituvat, se voi olla merkki siitä, että hoitosuunnitelmaa tulisi tarkistaa. Kunnalla on oikeus tarkistaa hoitoaikaa lapsen hoitosuhteessa tapahtuneiden muutosten mukaisesti.

Ohjaaja on velvollinen ilmoittamaan viipymättä tietoonsa tulleista hoitosuhdetta tai -aikoja koskevasta muutoksesta hoitajalle. Hoitaja on niin ikään velvollinen toimittamaan muutoksia koskevat tiedot viipymättä perhepäivähoidonohjaajalle.

2 mom. Peruspalkan määrääminen palkkahinnoittelusta

Työnantaja määrittelee perhepäivähoitajan peruspalkan tässä momentissa tarkoitetusta palkkahinnoittelusta ottaen huomioon KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 2 momentin määräyksen ja tämän pykälän 3–5 momenttien määräykset.

1 Henkilökohtaisen peruspalkan tarkistaminen 1.3.2003 ja 1.3.2004

Perhepäivähoitajan henkilökohtaista euromääräistä peruspalkkaa korotetaan 1.3.2003 lukien siten, että hänen 28.2.2003 henkilökohtaista euromääräistä kuukausipalkkaansa korotetaan 2,76 %:lla, kuitenkin enintään 28,39 eurolla ja siihen lisätään 28.2.2003 henkilökohtaisesta peruspalkasta laskettu 1,4 %:n suuruinen erä. Jos kuitenkin henkilökohtainen peruspalkka 28.2.2003 on 1577,22 euroa tai tätä suurempi, korotus on kuitenkin edellisestä poiketen 3,2 %.

Perhepäivähoitajan henkilökohtaista euromääräistä peruspalkkaa korotetaan 1.3.2004 lukien 2,50 %:lla, kuitenkin enintään 26,72 eurolla/kuukaudessa. Korotus on 1,7 %, jos henkilökohtainen peruspalkka on vähintään 1 571,76 euroa/kuukaudessa.

Soveltamisohje

Hoitajan 28.2.2003 / 29.2.2004 voimassa olevaa henkilökohtaista peruspalkkaa korotetaan kohdan 1 mukaisesti. Uutta palkkahinnoittelua käytetään siitä alkaen, kun hoitajan lapsiryhmässä tapahtuu muutos, vaikka lapsiryhmän koko ei muuttuisi.

2 Perhepäivähoitajan palkkahinnoittelu 1.3.2003 lukien

Hoitosuunnitelman mukaan vakituisesti koko- ja puolipäivähoidossa (½) olevien lasten lukumäärä	Peruspalkka vähintään €/kk
1	339,29
1½	468,87
2	591,05
2½	713,77
3	833,80
3½	951,47
4	1 070,62
4½	1 160,35

Kaksi puolipäivälasta katsotaan yhdeksi kokopäivälapseksi palkkahinnoittelua sovellettaessa, minkä lisäksi palkkauksesta on määräys jäljempänä 5 momentissa.

Soveltamisohje

Palkkahinnoittelun soveltaminen

Hoitajan peruspalkkaa palkkahinnoittelun puitteissa määrättäessä noudatetaan soveltuvien osin KVTES:n palkkausluvun 3 §:n 2 momentin määräystä eli ottaen ensisijassa huomioon hoitajan tehtävien vaativuus.

Hoitajan tehtävien vaativuuteen vaikuttaa mm. lasten ja lapsiryhmän hoitoisuus (esim. lasten erityiset hoitovaatimukset ja ryhmän ikärakenteen huomattava vaihtelu) sekä ryhmän hoitoaikojen epäsäännöllisyys ja ennakoimattomuus. Sitä vastoin sellaisia tekijöitä, jotka tulevat otetuiksi huomioon peruspalkassa tai palkkauksessa muutoin (esimerkiksi lasten lukumäärä, työaika, epämukavan työajan korvaukset) ei ole perusteltua ottaa huomioon, koska tekijöistä palkkittaisiin toistamiseen.

Hoitajan henkilökohtainen ammatinhallinta ja työtulokset (esimerkiksi hyvät yksilölliset valmiudet ja erityistiedot, huolellisuus, vastuuntunto ja joustavuus, yhteistyökyky ja kehittämishalukkuus) voidaan ottaa huomioon KVTES:n 10 §:ssä tarkoitettuna henkilökohtaisena lisänä. Jos em. seikkoja on kuitenkin jo otettu paikallisesti huomioon palkkahinnoittelun soveltamisessa, samoja perusteita ei oteta toistamiseen henkilökohtaisessa lisässä huomioon.

Hoitosuunnitelman mukaan vakituisesti koko- ja puolipäivähoidossa olevien lasten lukumäärä voi peräkkäisten hoidossaoloaikojen tai muun poikkeuksellisen tilanteen johdosta ylittää palkkahinnoittelun lapsilukumäärän. Yhden ylimääräisen vakituudessa hoidossa olevan lapsen aiheuttama lisäys vähimmäisperuspalkkaan on 4:n ja 3:n lapsen vähimmäisperuspalkkojen erotus (236,82 €). Esimerkiksi jos hoitosuunnitelman mukaan olisi kokopäivähoidossa 5 lasta, em. erotus lisätään 4 kokopäivähoidossa olevan lapsen vähimmäisperuspalkkaan. Vastaavasti jos lapsilukumäärä olisi 5 ½ lasta, em. erotus lisätään 4 ½ lapsen vähimmäisperuspalkkaan.

3 mom. Kokopäivä- ja puolipäivälapsen määritelmä

Peruspalkkaa määrättäessä lapsi katsotaan kokopäivähoidossa olevaksi (kokopäivälapsi), kun lapsen hoitoaika hoitosuunnitelman perusteella on keskimäärin yli viisi tuntia päivässä ja yli 50 tuntia keskimäärin kahden viikon työaikajaksossa, ja puolipäivähoidossa olevaksi (puolipäivälapsi), kun hoitoaika on keskimäärin enintään viisi tuntia päivässä ja vähintään 30 tuntia keskimäärin kahden viikon työaikajaksossa. Keskimääräinen päivittäinen hoitoaika saadaan jakamalla keskimääräinen viikoittainen hoitoaika luvulla 5. Jos hoitoaika on alle 30 tuntia kahden viikon työaikajaksossa, lapsi on osahoitoinen lapsi ja palkkaus suoritetaan 6 §:n 2 momentin perusteella.

Soveltamisohje

Tarkasteluajanjakso

Jos hoitoajat vaihtelevat vanhempien jaksotyön tai muun vaihtelevan työajan vuoksi,

tarkasteluajaksi otetaan riittävän pitkä ajanjakso, jonka aikana hoitoaika tasoittuu. Tällöin tasoittumisjakson yhteenlaskettu hoitoaika jaetaan jakson viikkojen lukumäärällä. Päivittäinen keskimääräinen hoitoaika saadaan jakamalla tämä tuntimäärä 5:llä.

Esimerkkejä

Lapsi A:n hoitosuunnitelma

Hoidossa joka kolmas viikko, ma–la 10 t (60 t)

Keskimääräinen päivittäinen hoitoaika: $60 : (3 \times 5) = 60 : 15 = 4 \text{ t}$

Keskimääräinen 2 viikon jakson hoitoaika: $(60 : 3) \times 2 = 40 \text{ t}$

Koska keskimääräinen päivittäinen hoitoaika on alle viisi tuntia ja keskimääräinen jakson hoitoaika ylittää 30 tuntia, lapsi A on puolipäivälapsi.

Lapsi B:n hoitosuunnitelma

Viikko 1: hoitopäiviä 3 kpl à 3 t (9 t)

Viikko 2: hoitopäiviä 3 kpl à 6 t (18 t)

Keskimääräinen päivittäinen hoitoaika: $(9 + 18) : (2 \times 5) = 27 : 10 = 2,7 \text{ t}$

Keskimääräinen 2 viikon jakson hoitoaika: $9 + 18 = 27 \text{ t}$

Koska keskimääräinen päivittäinen hoitoaika on alle viisi tuntia ja keskimääräinen jakson hoitoaika jää alle 30 tuntia, lapsi B on osahoitoinen lapsi, jonka hoidosta maksetaan korvaus toteutuneilta hoitotunneilta.

4 mom. Erityistä hoitoa vaativa lapsi kahden lapsen paikalla

Mikäli kokopäivähoidossa oleva, erityistä hoitoa tai kasvatusta vaativa lapsi on sijoitettu kahden lapsen paikalle, katsotaan lapsi kahdeksi kokopäivälapseksi peruspalkkaa määrättäessä. Mikäli erityistä hoitoa tai kasvatusta vaativa puolipäivähoidossa oleva lapsi on sijoitettu yhden kokopäivälapsen paikalle, lapsi katsotaan yhdeksi kokopäivälapseksi peruspalkkaa määrättäessä.

Soveltamisohje

Erityisen hoidon ja kasvatuksen tarpeessa olevilla lapsilla tarkoitetaan lapsia, jotka fyysisen, psyykkisen ja/tai sosiaalisen kehityksensä takia tarvitsevat erityisiä hoidollisia, kasvatuksellisia ja/tai opetuksellisia toimenpiteitä kehityksensä tueksi. Tällaisia lapsia ovat mm. sosiaalis-emotionaalisesti häiriintyneet, aivotoiminnan häiriöistä kärsivät, tuki- ja liikuntaelinvammaiset, aistivammaiset, kehitysvammaiset ja kehityksensä viivästyneet, puhe- ja äänihäiriöiset, hahmotushäiriöiset ja kroonisesti sairaat.

Kahden lapsen paikalle sijoitettaessa lapsesta on hankittava päivähoitoasetuksen 2 §:n 4 momentin mukainen alan erikoislääkärin tai muun asiantuntijan lausunto. Lausunnon antajan tulee olla sen alan asiantuntija, jolla alueella lapsella on erityisen hoidon ja kasvatuksen tarvetta.

Jos hoitajalla on hoidossaan ainoastaan erityistä hoitoa vaativa puolipäivälapsi, joka on sijoitettu yhden kokopäivälapsen paikalle, palkkaus ei tässä tapauksessa määräydy osa-aikapalkkana. Lisä- ja ylityörajat ovat samat kuin täydessä työajassa.

5 mom. Puolipäivähoitoryhmät

Jos perhepäivähoitajalla on hoidossaan ainoastaan kaksi tai useampia puolipäivähoidossa olevia lapsia, maksetaan palkka palkkahinnoittelun perusteella siten, että palkkaus on vähintään 80 prosenttia hinnoittelun mukaisesta palkasta hoitoajoista riippumatta. Lisätyöraja on 70 tuntia kahden viikon työaikajaksossa.

Soveltamisohje

Jos hoitajalla on hoidossaan esim. 3 puolipäivälasta, palkkaus määräytyy 1 ½ lapsen hinnoittelun kohdalta, jolloin vähimmäisperuspalkka on vähintään 375,10 euroa.

Jos hoitajalla on hoidossaan ainoastaan yksi puolipäivähoidossa oleva lapsi, maksetaan palkka osa-aikapalkkana yhden kokopäivähoidossa olevan lapsen palkkahinnoittelusta.

4 § Määrävuosilisän siirtymämääräys

Perhepäivähoitajalle, joka on ollut 31.12.1999 kunnan palvelussuhteessa, ja jolla on 31.12.1999 ollut oikeus tuolloin voimassa olleen kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkausluvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuun määrävuosilisään, maksetaan edelleen määrävuosilisää niin kauan kuin hänen palvelussuhteensa jatkuu keskeytyttä samaan kuntaan. Hoitajalle 1.3.2003 maksettava määrävuosilisiä kuukaudessa määräytyy hänelle 1.3.2002–28.2.2003 maksettujen määrävuosilisten keskimääräisen yhteissumman perusteella lukuun ottamatta vuosilomia ja palkattomia aikoja.

Soveltamisohje

Uusien määrävuosilisten ansainta-aika on päättynyt 31.12.1999.

Esimerkki

Perhepäivähoitajalle on maksettu 1.3.2002–28.2.2003 lapsilukumäärän mukaisia määrävuosilisiä yhteensä 499,74 euroa, joka on koostunut 8,5 kuukauden palkalliselta työssäoloajalta. Muu aika 3,5 kuukautta on koostunut vuosilomista ja palkattomista ajoista.

1.3.2003 määrävuosilisä on 499,74 euroa : 8,5 = 58,80 euroa/kk.

5 § Varsinainen palkka, päiväpalkka ja osakuukauden palkka, lapsikohtainen päiväpalkka, osa-aikapalkka ja tuntipalkka

1 mom. Varsinainen palkka

Varsinaisella palkalla tarkoitetaan 3 §:n mukaista peruspalkkaa, johon on lisätty kokemuslisät ja 4 §:n mukainen mahdollinen määrävuosilisä.

Soveltamisohje

Varsinaista palkkaa maksetaan mm. sairausloman ja äitiysvapaan ajalta.

2 mom. Päiväpalkka ja osakuukauden palkka

Perhepäivähoitajan päiväpalkka saadaan jakamalla varsinainen palkka kuukauden kalenteripäivien lukumäärällä. Kalenterikuukauden osalta palkka saadaan kertomalla päiväpalkka ao. kalenterikuukauden osaan sisältyvien kalenteripäivien lukumäärällä.

Soveltamisohje

Palkka lasketaan osakuukauden palkkana esimerkiksi silloin, kun hoitajan palvelussuhde päättyy kesken kalenterikuukauden taikka po. kuukauteen sisältyy työvapaa- tai vuosiloma-aikoja, jolloin näiden keskeytysten ulkopuoliselta työssäoloajalta maksetaan osakuukauden palkkaa.

3 mom. Lapsikohtainen päiväpalkka

Keskimääräinen lapsikohtainen päiväpalkka kokopäivähoidossa olevaa lasta kohti saadaan jakamalla perhepäivähoitajan varsinainen palkka vakinaisessa hoidossa olevien lasten lukumäärällä ja ao. kalenterikuukauden päivien lukumäärällä. Lapsikohtainen päiväpalkka puolipäivähoidossa olevaa lasta kohti saadaan jakamalla tämä luku kahdella.

Soveltamisohje

Lapsikohtaista päiväpalkkaa käytetään maksettaessa korvausta vakinaisen hoidon alkaessa (12 §) tai vähennettäessä palkkaa hoidon päättyessä (11 §) kesken kalenterikuukauden taikka vähennettäessä palkkaa kalenterikuukauden osalta silloin, kun hoidon tilapäiseltä keskeytysajalta palkkaa on jo maksettu 30 kalenteripäivältä (10 §).

Esimerkki

Hoitajalla on vakinaisessa hoidossa 2 kokopäivälasta ja 1 puolipäivälapsi. Puolipäivähoidossa oleva lapsi jää 15.3 alkaen tilapäisesti (yli 30 kalenteripäivän ajaksi) pois hoidosta. Palkkaa maksetaan entisten perusteiden mukaan 30 kalenteripäivältä eli

viimeinen maksupäivä on 13.4. Huhtikuun palkkaa laskettaessa vähennetään 14.4.–30.4. kultakin kalenteripäivältä lapsikohtainen päiväpalkka, joka saadaan jakamalla hoitajan peruspalkka ja kokemuslisät ensin 2,5:llä ja vielä 2:lla (jotta saadaan puolipäivälapsen osuus palkasta). Saatu luku jaetaan huhtikuun kalenteripäivien lukumäärällä (30) ja kerrotaan 14.–30.4. kalenteripäivien lukumäärällä (17). Saatu summa eli puolipäivälapsen osuus vähennetään hoitajan huhtikuun palkasta.

Mikäli lapsikohtainen päiväpalkka lasketaan sellaiselta kuukaudelta, jonka aikana on maksettu myös vuosilomapalkkaa, lasketaan se vuosiloman ulkopuoliselta kalenteriajalta ja käyttäen jakajana sen ajan kalenteripäivien lukumäärää.

4 mom. Osa-aikapalkka

Mikäli perhepäivähoitajan kuukausipalkan perusteena olevien lasten hoitosuunnitelmista johtuva kokonaistyöaika on lyhyempi kuin 86 tuntia 30 minuuttia kahden viikon jaksossa, palkkaus määräytyy osa-aikapalkkana.

Soveltamisohje

Hoitajan päivittäinen kokonaistyöaika määräytyy hoitolasten hoitosuunnitelmiin merkittyjen yksilöllisten hoitoaikojen mukaan siten, että työaika alkaa ensimmäisen lapsen tullessa hoitoon ja päättyy viimeisen lapsen lähtiessä hoidosta. Jakson kokonaistyöaika saadaan laskemalla yhteen hoitajan päivittäiset työajat. Jakson kokonaistyöaikaa verrataan täyteen säännölliseen työaikaan eli 86 tuntiin 30 minuuttiin 2 viikossa. Mikäli kokonaistyöaika jää alle tämän rajan, kuukausipalkka määräytyy osa-aikapalkkana.

Mikäli osa-aikaisen hoitajan työaika määräytyy esim. vanhempien työvuorotaulukon mukaan siten, että työajan pituus vaihtelee jaksosta toiseen, osa-aikatyöaika lasketaan niin pitkältä tarkasteluajanjaksolta, että se keskimäärin tasoittuu.

Osahoitoiset lapset jätetään tarkastelun ulkopuolelle, koska korvaus tällaisesta hoidosta maksetaan tuntipalkkana toteutuneiden hoitotuntien mukaan (6 §:n 2 momentti).

Jos perhepäivähoitajan tosiasiallinen työaika ylittää jollakin työaikajaksolla hänen osa-aikatyöaikansa, hänelle maksetaan työaikakorvaukset tämän liitteen yleisten määräysten mukaisesti. Osa-aikatyöajan ylittymisen jälkeen muodostuu lisätyötä yli-työrajaan (86 tuntia 30 minuuttia 2 viikossa) saakka ja tämän jälkeen ylityötä.

Osa-aikatyöaika ja sen mukainen osa-aikapalkan määräytyminen perustuu siis hoitosuunnitelmiin eikä siihen, millaiseksi työaika todellisuudessa jaksolla muodostuu. Kokonaistyöajan uudelleentarkastelu tehdään aikaisintaan siinä vaiheessa, kun hoitosuunnitelmaa pysyvästi muutetaan tai toteutuneiden hoitotuntien lukumäärä jatkuvasti poikkeaa hoitosuunnitelmassa sovitusta ja silloin, kun hoitajalle tulee uusia hoitolapsia tai jonkun lapsen hoitosuhde päättyy.

5 mom. Tuntipalkka

Perhepäivähoitajan korottamaton tuntipalkka saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 187.

Soveltamisohje

Osa-aikatyötä tekevän hoitajan tuntipalkka lasketaan seuraavasti:

$$\text{Tuntipalkka} = \text{osa-aikapalkka} : \left(187 \times \frac{\text{osa-aikatyöaika}}{86,5} \right)$$

6 § Osahoitoinen lapsi

1 mom. Osahoitoisen lapsen määritelmä

Osahoitoisella lapsella tarkoitetaan sekä sellaista lasta, joka on hoidossa tilapäisesti (tilapäinen osahoitoinen) että sellaista lasta, joka on vakinaisesti hoitajalle sijoitettu, mutta hoidossa vain niin lyhyitä aikoja kerrallaan, että hoitoaika työaikajaksossa on alle 30 tuntia, tai hoidon tarve niin epäsäännöllistä, ettei häntä voida sisällyttää 3 §:ssä tarkoitetun peruspalkan lapsimäärään (vakinainen osahoitoinen).

Soveltamisohje

Joidenkin vanhempien työajat vaihtelevat niin epäsäännöllisesti, ettei hoitotarvetta voida ennakoon määritellä. Lasten hoitotarvetta voi olla vain joinakin päivinä viikossa tai vain lyhyitä aikoja kerrallaan tai lapsen hoidon tarve on niin epäsäännöllistä, ettei voida arvioida, mikä lapsen hoitoaika tulee olemaan. Tällaisten lasten osalta korvaus maksetaan tämän pykälän 2 momentin mukaisesti.

Hoitajan kanssa tulee tehdä hoitosuunnitelma vakinaisesta osahoitoisesta lapsesta, koska kyse on vakinaisesta hoitoon sijoittamisesta (ks. 3 §:n 1 momentin soveltamisohje).

2 mom. Korvaus osahoitoisesta lapsesta

Osahoitoisesta lapsesta perhepäivähoitajalle maksetaan erilliskorvauksena 1,94 € toteutuneelta hoitotunnilta.

Soveltamisohje

Erilliskorvaukseen oikeuttavat hoitoajat pyöristetään III luvun 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Osahoitoisen lapsen toteutunut hoitoaika luetaan hoitajan työajaksi silloin, kun hoitajalla on myös vakinaisten lasten hoidosta määräytyvä peruspalkka, joten se saattaa muodostua ylityöksi ja siitä suoritetaan III luvun 7 §:n mukaiset epämukavasta työstä johtuvat korvaukset.

Jos hoitajalla on hoidossaan ainoastaan osahoitoisia lapsia, maksetaan tässä tarkoitettu korvaus kunkin lapsen kaikilta toteutuneilta hoitotunneilta. Yöpymiskorvaus tässä tapauksessa, ks. III luvun 7 §:n 2 momentin soveltamisohje.

Mikäli kyseessä on kahden lapsen paikalle sijoitettu erityistä kasvatusta ja hoitoa vaativa osahoitoinen lapsi, maksetaan hoidosta tässäkin tapauksessa kahden lapsen mukainen määrä eli $2 \times 1,94 \text{ €} = 3,88$ euroa toteutuneelta hoitotunnilta.

7 § Sijaislapsi

1 mom. Sijaislapsen määritelmä

Sijaislapsella tarkoitetaan lasta, joka ei ole hoitajan vakinainen hoitolapsi, vaan joka sijoitetaan hoitajalle peruspalkkaan sisältyvän lapsen paikalle tämän ollessa poissa hoidosta. Perhepäivähoitaja on velvollinen ottamaan peruspalkan perusteena olevan lapsen tilalle sijaislapsen vakinaisen lapsen ollessa poissa hoidosta päivänä, joka on tai voisi olla hoitajan työpäivä.

Soveltamisohje

Hoitopaikat

Hoitajalle maksetaan 3 §:n mukaista kuukausipalkka vakinaisesti hoidossa olevien lasten paikkaluvun mukaisesti. Kun tällainen lapsi on pois hoidosta ja kun hoitajalle maksetaan kuukausipalkkaa tai 10 §:n mukaista keskeytysajan palkkaa taikka 11 §:n mukaista hoidon päättymisajan palkkaa, voidaan vapautuneelle hoitopaikalle sijoittaa toinen hoitolapsi ns. sijaislapsiksi. Vaikka kaksi puolipäivälasta on laskettu yhteen palkka-asteikkoa sovellettaessa, hoitajalla on kuitenkin edelleen lapsiryhmässään kaksi erillistä puolipäiväpaikkaa, joihin kumpaankin voidaan sijoittaa sijaislapsi, kun vakinainen lapsi on poissa hoidosta. Hoitoon sijoitettaessa ei paikkoja voida laskea yhdeksi kokopäiväpaikaksi. Kahden lapsen paikalle sijoitetun erityistä hoitoa vaativan lapsen paikalle voidaan sijoittaa kaksi sijaislasta.

Hoitajan työpäivät

Hoitajalle voidaan sijoittaa maanantaista perjantaihin sovituista hoitopäivistä huolimatta joka päivä niin monta sijaislasta, että hänen kuukausipalkkansa perusteena olevien lasten lukumäärän mukaiset hoitopaikat täyttyvät. Jos viikonlopun päivä on tai voisi hoitosuunnitelmien mukaan olla hoitajan työpäivä, voidaan hoitajalle sijoittaa sijaislapsi vain, jos joku hoitosuunnitelman mukaan viikonloppuhoidossa oleva lapsi on poissa hoidosta.

Esimerkki

Hoitajalla on hoidossaan neljä vakinaista kokopäivälasta, joista kaksi on hoitosuunnitelmien mukaan hoidossa ma–pe, yksi ma–la ja yksi ma–ti sekä to–pe. Jos kaikki lapset olisivat poissa hoidosta koko viikon, voitaisiin hoitajalle sijoittaa maanantaista perjantaihin neljä sijaislasta, koska tuona aikana on hoitosuunnitelmien mukaan joka päivä vapaana neljä hoitopaikkaa, kun taas lauantaina voidaan sijoittaa vain yksi sijaislapsi, koska lauantai on hoitopäivä vain yhdellä vakinaisella lapsella.

Vakinainen osahoitoinen

Hoitajan vakinainen osahoitoinen lapsi ei siirry sijaislapsiksi vapautuneelle hoitopaikalle. Hoitajalle maksetaan edelleen vakinaisesta osahoitoisesta lapsesta toteutuneiden tuntien mukainen korvaus. Vapautunutta hoitopaikkaa voidaan käyttää tilapäisen osahoitoisen lapsen sijoittamiseen.

2 mom. Korvaus sijaislapsesta

Mikäli vakinaisen kokopäivälapsen paikalle sijoitetaan kokopäivä- tai puolipäiväsijaislapsi, perhepäivähoitajan varsinaista palkkaa ei tästä syystä muuteta.

Mikäli vakinaisen puolipäivälapsen paikalle sijoitetaan kokopäiväsijaislapsi, perhepäivähoitajalle maksetaan varsinaisen palkan lisäksi erilliskorvauksena 1,94 € jokaiselta toteutuneelta hoitotunnilta sen jälkeen, kun puolipäivälapsen ja kokopäiväsijaislapsen toteutuneet hoitotunnit yhteensä ylittävät 50 hoitotuntia kahden viikon työaikajaksossa.

Soveltamisohje

Jos kahden lapsen paikalle sijoitettu (erityistä kasvatusta ja hoitoa vaativa) koko- tai puolipäivälapsi sijoitetaan sijaislapsiksi yhdelle koko- tai puolipäiväpaikalle, maksetaan erilliskorvauksena 1,94 euroa kultakin toteutuneelta sijaishoidon tunnilta.

Esimerkki

Puolipäivälapsi, jonka päivittäinen hoitoaika on 4 tuntia, jää tilapäisesti pois hoidosta työaikajakson ensimmäisen viikon perjantaista lukien ja on poissa jakson loppuun. Tilalle tulee kokopäiväinen sijaislapsi, jonka hoitoaika on 8 tuntia päivässä. Hoitajalle maksetaan peruskuukausipalkan lisäksi 1,94 euroa hoitotunnilta siltä osin kun lasten yhteenlasketut toteutuneet hoitotunnit ylittävät 50 tuntia jaksossa.

ma	ti	ke	to	pe	la	su	ma	ti	ke	to	pe	la	su
4	4	4	4	8	–	–	8	8	8	8	8	–	–
sijaislapsi													

Hoitajalle maksetaan erilliskorvauksena
 $64 - 50 = 14 \text{ t} \times 1,94 \text{ euroa} = 27,16 \text{ euroa}$

8 § Kuukausipalkan maksaminen lapsen hoitoajan päivittäisissä tilapäisissä muutoksissa

Varsinainen kuukausipalkka maksetaan muuttumattomana lapsen sovittun päivittäisen hoitoajan tilapäisissä muutoksissa. Päivittäisen hoitoajan tilapäisellä muutoksella tarkoitetaan tilanteita, joissa lapsen tosiasiallinen päivittäinen hoitoaika jää hoitosuunnitelmassa määriteltyä hoitoaika ly-

hyemmäksi tai ylittää sovitun hoitoajan sen vuoksi, että lapsi tuodaan hoitoon tai haetaan hoidosta sovittua aikaisemmin tai myöhemmin.

Soveltamisohje

Tilapäisiä muutoksia ovat esim. puolipäivähoidossa olevien koululaisten muuttuminen kokopäivähoidossa oleviksi syys-, joului- ja urheilulomien aikana.

Kunnassa on tapauskohtaisesti olosuhteista riippuen ratkaistava, onko kysymys 9 §:n mukaisesta hoitoaikojen pysyvistä vai tässä pykälässä tarkoitettua tilapäisestä muutoksesta. Poikkeuksena tästä pääsäännöstä on tapaus, jossa tiedetään, että hoitoaika, hoitosuhteen jatkuessa, muuttuu pitemmäksi ajaksi niin, että kokopäivähoidossa oleva lapsi muuttuu puolipäivähoidossa olevaksi tai päinvastoin. Tällöin voidaan peruspalkkaa muuttaa todellista tilannetta vastaavaksi muutoksen kestoajaksi.

Vaikka päivittäisen hoitoajan tilapäiset muutokset eivät sinänsä aiheuta muutosta hoitajan kuukausipalkkaan, voivat ne vaikuttaa hänen palkkaansa tapauksissa, joissa hoitoajan tilapäisistä muutoksista aiheutuu työaikakorvauksia. Työaikakorvaukset maksetaan tosiasiallisilta hoitajoilta siten kuin tässä liitteessä on sanottu.

Päivittäisten hoitoaikojen alkaessa jatkuvasti alittua tai ylittyä, ks. 3 §:n 1 momentin soveltamisohje hoitosuunnitelman tarkistamisesta.

9 § Kuukausipalkan määräytyminen lapsen hoitoajan pysyvässä muutoksessa

Mikäli vakinaisessa hoidossa olevan lapsen hoitoaika muuttuu kesken kalenterikuukauden puolipäivähoidosta kokopäivähoidoksi tai päinvastoin, muutetaan peruspalkka muuttuneen perusteen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

Soveltamisohje

Jos hoitoaika vaihtuu kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien tai kuukauden vaihtumisen jälkeisenä ensimmäisenä arkipäivänä, maksetaan palkkaus muuttuneen perusteen mukaisena kuukauden alusta lukien.

10 § Kuukausipalkan maksaminen lapsen hoidon tilapäisesti keskeytyessä

Mikäli hoitosuunnitelman perusteella vakinaisesti hoidossa olevan lapsen hoito keskeytyy tilapäisesti, perhepäivähoitajalle maksetaan varsinainen palkka entisten perusteiden mukaan 30 kalenteripäivältä kunkin yhdenjaksoisen keskeytyksen osalta. Tämän ylittävältä keskeytysajalta vähennetään jokaiselta keskeytysaikaan sisältyvältä kalenteripäivältä lapsikohtainen päiväpalkka.

Soveltamisohje

Tilapäinen keskeytysaika lasketaan siitä lukien, kun lapsi on ensimmäistä kalenteripäivää pois kunnallisen päivähoidon piiristä. Jos lapsi sijoitetaan sijaishoitoon esimer-

kiksi sen vuoksi, että hoitajan vuosiloma alkaa ennen lapsen jäämistä pois hoidosta vanhempien vuosiloman takia, lasketaan hoidon keskeytys alkavaksi siitä, kun lapsi jää pois sijaishoidosta. Koska sijaishoito tapahtuu kunnallisessa päivähoitossa, ei sijaishoidon aikaa lueta keskeytysajaksi.

Määräystä sovellettaessa merkitystä ei ole tilapäisen poissaolon syyllä tai sillä, onko poissaolosta ennalta ilmoitettu. Keskeytysaikaa, olipa se palkallista tai palkatonta, ei myöskään lueta hoitajan työajaksi.

Keskeytyksen katsotaan jatkuneen yhdenjaksoisena keskeytyksen alkamishetkestä lukien tapauksissa, joissa lapsi tuodaan keskeytyksen aikana tilapäisesti hoitoon (esim. äiti käy lääkärissä) keskeytyksen perusteen (äidin sairaus) jatkuessa hoidossa-olon jälkeen samana. Jos keskeytys alkaa tilapäisenä, mutta keskeytyksen aikana sen peruste vaihtuu toiseksi tai tapahtuu hoitosuhteen päättyminen, maksetaan palkka ainoastaan yhden kerran enintään 30 kalenteripäivältä.

Esimerkki

Lapsi on poissa hoidosta äidin sairausloman takia lääkärintodistuksen mukaan ajan 28.8.–15.10. Äidin sairaalassaolon takia lapsi tuodaan tilapäisesti hoitoon 5.9.–9.9. Tilapäinen hoito ei vaikuta keskeytysajan palkkaan, koska keskeytyksen peruste pysyy samana ja palkka maksetaan 26.9. saakka. Jos äiti tässä tapauksessa esim. aloittaa äitiysloman 16.10. ja lapsi jää lopullisesti pois hoidosta, ei keskeytysajan palkkaa enää makseta uudelleen hoitosuhteen päätymisen vuoksi.

Hoitaja on velvollinen ilmoittamaan työnantajan edustajalle viivytyksettä lapsen poissaolosta. Milloin lapsen poissaolosta ilmoitetaan viranomaiselle, tulee tämän puolestaan viipymättä ilmoittaa siitä hoitajalle.

Ks. 11 §:n soveltamisohjeen viimeinen kappale.

11 § Kuukausipalkan määräytyminen lapsen hoidon pysyvästi päättyessä

Mikäli hoitosuunnitelman perusteella vakinaisesti hoidossa olevan lapsen hoito kokonaan päättyy, eikä perhepäivähoitaja ole saanut tietoa päätymisestä 60 kalenteripäivää aikaisemmin, maksetaan varsinainen palkka entisen mukaisena hoidon päättymispäivää seuraavalta 30 kalenteripäivältä, jonka jälkeen palkkaa vähennetään lapsikohtaisella päiväpalkalla kuluvan kalenterikuukauden loppuun saakka, minkä jälkeen palkka tarkistetaan muuttuneen perusteen mukaiseksi.

Soveltamisohje

Ilmoituksen hoidon päättymisestä voi hoitajalle tehdä kunnan viranomaisen tai lapsen vanhempi. Hoitosuhteen päättyessä voidaan todeta, onko hoitajalla tosiasiaissa ollut tieto hoidon päättymisestä 60 kalenteripäivää aikaisemmin.

Mikäli lapsen poissaolo on aluksi ollut tilapäistä (10 §) ja sittemmin havaitaan, että lapsi onkin jäänyt pysyvästi pois (11 §) palkka maksetaan entisten perusteiden mukaan kaikkiaan kerran 30 kalenteripäivältä eikä 10 §:n ja 11 §:n määräyksiä sovelleta

erikseen. Jos takuupalkka-aikana perhepäivähoitajalle sijoitetaan uusi vakinainen lapsi, lakkaa takuupalkan maksaminen ja uudesta lapsesta maksetaan lapsikohtainen päiväpalkka kyseisen kuukauden ajalta 12 §:n mukaisesti.

Jos hoitajalla ei ole hoidossaan enää yhtään lasta, päättyy palkanmaksu kokonaan, kun viimeisestä lapsesta maksettava tässä tarkoitettu korvaus päättyy.

Kun kuukausipalkkaan sisältyvän vakinaisessa koko- tai puolipäivähoidossa olevan lapsen hoito päättyy siten, että lapsi muuttuu osahoitoiseksi, jolloin palkkaus suoritetaan toteutuneilta hoitotunneilta, maksetaan palkka entisten perusteiden mukaan 30 kalenteripäivältä hoidon päättymisestä lukien, ellei muutoksesta ole ilmoitettu hoitajalle vähintään 60 kalenteripäivää aikaisemmin.

Jos lapsen hoidon keskeytys tai päättyminen johtuu hoitajasta johtuvasta syystä, ei hänelle makseta 10 §:n mukaista palkkaa tilapäiseltä keskeytysajalta tai tämän pykälän mukaista palkkaa hoidon pysyvästä päättymisestä.

12 § Kuukausipalkan lisäys lasten lukumäärän lisääntyessä kesken kalenterikuukauden

Mikäli vakinaisesti hoidossa olevien lasten lukumäärä lisääntyy pysyvästi kesken kalenterikuukauden, maksetaan varsinainen palkka entisten perusteiden mukaan sekä tämän lisäksi erilliskorvauksena uudesta hoitolapsesta keskimääräinen lapsikohtainen päiväpalkka kultakin kalenteripäivältä kulumassa olevan kalenterikuukauden loppuun saakka. Perhepäivähoitajan peruspalkka tarkistetaan muuttuneen perusteen mukaiseksi seuraavan kuukauden alusta lukien.

Soveltamisohje

Jos on tarvetta sijoittaa vapautuvalle hoitopaikalle uusi vakinainen lapsi ennen kuin paikalla hoidossa olleen lapsen hoito on päättynyt, katsotaan uusi lapsi alusta lähtien vakinaiseksi lapseksi, jonka hoidosta maksetaan lapsikohtainen päiväpalkka kultakin kalenteripäivältä hoitopaikan vapautumiseen saakka. Tällaiset sijoitukset ovat niiden luonteesta johtuen lyhytaikaisia.

13 § Kuukausipalkka lasten vaihtuessa kesken kalenterikuukauden

Mikäli hoitosuunnitelman perusteella vakinaisesti hoidossa olevan lapsen hoito päättyy ja hoitopaikalle sijoitetaan vakinaisesti hoitoon uusi lapsi, palkkaus määräytyy mahdollisesti muuttuneen perusteen mukaiseksi seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

Soveltamisohje

Jos hoitolapsi vaihtuu kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien tai kuukauden vaihtumisen jälkeisenä ensimmäisenä arkipäivänä, maksetaan palkkaus muuttuneen perusteen mukaisena kuukauden alusta lähtien.

14 § Palkan maksaminen määräajaksi sovitusta hoidosta

Mikäli lapsen hoito on sovittu tietyksi määräajaksi, perhepäivähoitajalle maksetaan palkkaa tästä lapsesta enintään sovitun määräajan päättämiseen saakka, ei kuitenkaan enempää kuin 30 kalenteripäivältä hoidon tosiasiallisesta päättymisestä lukien.

Soveltamisohje

Osahoitoisen lapsen hoidon päättyessä ei em. korvausta makseta.

15 § Palkka palvelussuhteen päättyessä

Mikäli perhepäivähoitajan toistaiseksi voimassa oleva tai määräaikainen työsuhde päättyy, hänelle maksetaan palkka tämän liitteen määräysten mukaisesti enintään palvelussuhteen päättämiseen saakka kuitenkin ottaen huomioon 11 §:n määräys.

Soveltamisohje

Vaikka työsuhteesta aiheutuvat edut (kuten esim. palkkaus) yleensä suoritetaan työsuhteen päättämiseen saakka, tulee tämä palkkausmääräys sovellettavaksi silloin, kun lasten hoito on pysyvästi päätynyt eikä työnantajalla ole sijoittaa muita hoitolapsia tilalle.

16 § Erilliskorvausten maksamisajankohta

Edellä 5–8 ja 10,12 §:ssä tarkoitetut erilliskorvaukset maksetaan jälkikäteen työaikajakson päättymistä seuraavan tai viimeistään sitä seuraavan palkanmaksun yhteydessä. Vastaavasti vähennetään 10 §:n ja 11 §:n mukaiset vähennykset.

III LUKU TYÖAIKA JA TYÖAIKAKORVAUKSET

1 § KVTES:n työaikaluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n työaikaluvun (III luku) määräysten soveltaminen ja poikkeukset:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Työajan tehokkaan käytön periaate	
3 §	Työaikamääräyksistä poikkeaminen	
4 § 2 mom. kohdat 4-5	Eräiden aikojen lukeminen työaikaan	

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
6 § 2 mom. 5 –kohta	Työaikamuodot	2 §, 3 §
13 §	Vuorokauden, työviikon ja työaikajakson alkaminen	
14 §	Lisätyö	5 §
15 §	Ylityö	6 §
19 §	Sunnuntai- ja lauantaityö- sekä ns. aattokorvaus	7 § 3-5 mom.
20 § 1-2 mom.	Ilta- ja yötyökorvaus	7 § 1-2 mom.
21 §	Työaikakorvausten yleiset suorittamisedellytykset	
25 § 1 ja 5 mom.	Tuntipalkan laskeminen sekä raha- ja vapaa-aika- korvausten suorittamis- ajankohta	II luvun 5 §:n 5 mom. (tuntipalkan jakaja 187), 8 § (pyörityssääntö ja suorittamisajankohta)
26 §	Viikoittainen vapaa-aika	4 §

Soveltamisohje

Perhepäivähoitajat eivät ole työaikalain alaisia, lukuun ottamatta ryhmäperhepäivähoitajia (työaikalaki 605/96 2 § 1 mom. 5) kohta). Tästä syystä heihin ei sovelleta työaikalain säännöksiä eikä KVTES:n työaikaluvun yleismääräyksiä.

Perhepäivähoitajan ja muun työn samanaikainen hoitaminen

Noudatettava työaikajärjestelmä määräytyy sen mukaan, kumpaa työtä tehdään pääsääntöisesti eli yli 50 % yhteenlasketusta työajasta. Tarkasteluajanjaksona voidaan tässä tapauksessa käyttää kahta viikkoa. Mikäli noudatettava työaikajärjestelmä olisi perhepäivähoitajaliitteen mukainen eli ylityökynnys olisi 86 t 30 min kahden viikon jaksossa, ja hoitaja työskentelee yli tämän rajan, ylityö korvataan käyttäen laskentaperusteena sitä palkkausta, mitä työtä ylityöajalla on tehty.

Työskentelypaikan vaihtuminen ja pääsääntöinen työskentely

Kun hoitaja työskentelee sekä omassa kodissaan/lapsen kotona että muualla, sovellettava työaikajärjestelmä ja ylityökynnykset määräytyvät sen mukaan, mikä on pääsääntöinen työskentely eli mitä tehtäviä hoitaja tekee yli puolet työajastaan.

Tässä tarkastelussa tarkasteluajanjakson tulee olla riittävän pitkä, jotta tilapäiset vaihtelut tehtävissä eivät vaikuta ratkaisuun. Tarkasteluajanjakson pituus ratkaistaan paikallisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Koska tarkasteluajanjakson tulee olla riittävän pitkä, on tarkoituksenmu-

kaista käyttää tarkastelujaksona vähintään esimerkiksi kahta työaikajaksoa (neljä viikkoa). Mikäli hoitaja työskentelee tällaisena tarkasteluajanjaksona yli puolet työajastaan esim. päiväkodissa, tarkasteluajanjakson päätyttyä toteutunutta työaikaa ja työaikakorvauksia selvitetessä pääsääntöisen työskentelyn mukainen työaikajärjestelmä (päiväkodissa KVTES:n yleistyöaika 38 ¼ tuntia) määrää ylityörajan. Työaikakorvaukset maksetaan sen palkkauksen mukaisesti, mitä työtä on ylityöajalla tehty.

Pääsääntöisesti (tarkasteluajanjaksona yli puolet työajasta) päiväkodeissa työskentelevät hoitajat ovat päiväkodissa tehtävän työn osalta työaikalain alaisia.

Kuitenkin, jos hoitajan työ on luonteeltaan selvästi jaksotettu pitemmäksi aikaa esim. siten, että hän talviaikaan 9 kuukauden ajan tekee tämän liitteen mukaisia tehtäviä ja lisäksi hänet on määrätty työskentelemään esim. päiväkodissa tai ryhmäperhepäiväkodissa 2 kuukauden ajan, on tarkoituksenmukaista, että tarkasteluajanjaksoina ovat sanotut 9 ja 2 kuukautta. Tässä tapauksessa hoitajaan sovelletaan 9 kuukauden ajan tämän liitteen työaikamääräyksiä ja 2 kuukauden ajan KVTES:n työaikamääräyksiä.

2 § Säännöllinen työaika (ylityöraja)

1 mom. Täysi työaikajakso

Perhepäivähoitajan säännöllinen työaika (ylityöraja) on 86 tuntia 30 minuuttia kahden viikon työaikajaksossa.

Soveltamisohje

Päivittäistä tai viikoittaista säännöllistä työaikaa ei ole erikseen määrätty eikä päivittäistä tai viikoittaista ylityötä näin ollen muodostu.

Mikäli hoitajalla työpäivän sisällä on aikoja, jolloin ei ole yhtään lasta hoidossa, tätä aikaa ei lueta työajaksi.

Käytännössä hoitajan tosiasiallinen työaika määräytyy kulloinkin hoidossa olevien lasten hoitoaikojen mukaan. Tämä tulee selvittää hoitajalle jo työsopimusta tehtäessä ja todeta selvästi työsopimuksessa. Tämä tarkoittaa sitä, että hoitaja työsopimuksin sitoutuu tekemään tarvittaessa säännöllisestikin ylityötä.

Työajaksi luetaan ja työaikakorvauksiin oikeuttaa vain sellainen aika, jona perhepäivähoitajalla on ollut tosiasiallisesti hoidossaan yksi tai useampia lapsia. Mikäli hoitajalla työpäivän sisällä on aikoja, jolloin ei ole yhtään lasta hoidossa, tätä aikaa ei lueta työajaksi.

2 mom. Keskeytynyt työaikajakso

Mikäli perhepäivähoitajan työaikajakso keskeytyy hoitajan vuosiloman, sairausloman tai äitiysvapaan, muun työvapaan, lomautuksen, muun hyväksyttävän syyn tai sen vuoksi, että hoitajan työsuhde alkaa tai päättyy kesken työaikajakson, keskeytyneen jakson säännöllinen työaika (ylityöraja) saadaan kertomalla työaikajaksoon sisältyvien työpäivien lukumäärä 8 tunnilla 40 minuutilla. Keskeytyneen työaikajakson ylityöraja on kuitenkin enintään 86 tuntia 30 minuuttia.

Soveltamisohje

Työpäiviksi keskeytyneen jakson säännöllistä työaika (ylityörajaa) laskettaessa katsotaan seuraavat päivät:

- hoitosuunnitelman mukaiset hoitopäivät
- päivät, jolloin lapsia on tai olisi ollut hoidossa
- työaikakorvauksena (esim. ylityövapaa) annetut tai suunnitellut ylimääräiset vapaapäivät ja työajan tasauksesta johtuvat päivät
- 3 §:n 1 momentissa luetellut arkipyhät ja aattopäivät.

Työaikajakso ei voi keskeytyä hoitolapsesta johtuvasta syystä.

Esimerkki

Hoitaja työskentelee hoitosuunnitelmien mukaan viitenä päivänä viikossa (ma–pe). Jaksoon sisältyy sen ensimmäisellä viikolla hoitajan 2 vuosilomapäivää (ma ja ti), sairauslomapäivä (pe), toisella viikolla ylityön vapaa-aikakorvauksena annettu päivä (ke) sekä yksi sellainen päivä, jolloin kaikki lapset ovat tilapäisesti poissa (pe). Säännöllistä työaika (ylityörajaa) laskettaessa työpäiviksi katsotaan keskeytyksen ulkopuoliset viisi hoitosuunnitelman mukaista hoitopäivää (ke, to, ma, ti ja to) ja hoitajan ylityövapaa-päivä (ke) sekä päivä, jolloin kaikki lapset ovat olleet tilapäisesti poissa (pe). Keskeytyspäiviä ovat hoitajan vuosi- ja sairauslomapäivät, jolloin tällä keskeytyneellä jaksolla työpäiviksi laskettavia päiviä on yhteensä 7 kpl.

Ylityökynnys = 7 työpäivää x 8 t 40 min = 60 t 40 min

Jos todellisia työpäiviä olisi ollut 5 ja näistä työtunteja yhteensä 62 t 30 min, ylityötä muodostuisi tällä jaksolla (62 t 30 min – 60 t 40 min) = 1 t 50 min.

Osa-aikatyötä tekevää hoitajaa varten ei ole erikseen sovittuja keskeytyneen jakson määräyksiä, vaan hänen säännöllinen työaikansa (lisätyöraja) tällaisella jaksolla on hänen oma osatyöaikansa, ei kuitenkaan pidempi kuin täyttä työaika tekevän hoitajan samalla tavoin keskeytyneen jakson säännöllinen työaika. Keskeytyneen jakson ylityöraja on osa-aikatyötä tekevällä sama kuin täyttä työaika tekevälläkin.

3 § Arkipyhäjakso

1 mom. Säännöllinen työaika täydellä arkipyhäjaksolla

Pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä, helatorstai, juhannusaatto sekä muuksi päiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi sattuva uudenvuodenpäivä, loppiainen, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä ja tapaninpäivä lyhentävät täydessä työaikajaksoissa

- 1 täyttä työaika tekevän perhepäivähoitajan ko. työaikajakson säännöllistä työaika 8 tunnilla 39 minuutilla kutakin arkipyhää tai aattopäivää kohden (lisätyöraja)
- 2 osa-aikatyötä tekevän perhepäivähoitajan ko. työaikajakson säännöllistä työaika (osa-aikatyöaika) kutakin työaika lyhentävää arkipyhää tai aattopäivää kohti vastaavalla osuudella 8 tunnista 39 minuutista kuin hänen osa-aikatyöaikansa on täydestä työajasta 86 tunnista 30 minuutista (lisätyöraja).

Soveltamisohje

Arkipyhät eivät alenna ylityörajaa, vaan arkipyhäjaksoillakin ylityöraja on 86 t 30 min täydessä jaksossa ja 2 §:n 2 momentin mukainen keskeytyneessä jaksossa.

Esimerkki 1

Jakso sisältää pääsiäisen eli alkaa pitkäperjantaiviikolla ja päättyy seuraavalla, toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla. Jos hoitajan kohdalla on kyse täydestä jaksosta, jakson päättyttyä tehdyn työajan työaikakorvauksia laskettaessa ylityöraja on 86 t 30 min ja lisätyöraja vuonna 2003 on 69 t 12 min (86 t 30 min – 2 x 8 t 39 min, pitkäperjantai ja toinen pääsiäispäivä).

Esimerkki 2

Osa-aikatyötä tekevän hoitajan säännöllinen työaika vuonna 2003 on 70 tuntia jaksossa eli 80,93 % täydestä työajasta. Arkipyhä lyhentää hänen säännöllistä työaikansa 7 tunnilla (80,93 % x 8 t 39 min). Lisätyöraja on jaksossa, jossa on yksi arkipyhä, 70 t – 7 t = 63 t.

2 mom. Säännöllinen työaika keskeytyneellä arkipyhäjaksolla

Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu arkipyhän sisältävä työaikajakso keskeytyy perhepäivähoitajan vuosilomasta, sairauslomasta tai äitiysvapaasta, muusta työvapaasta, lomautuksesta, muusta hyväksyttävästä syystä tai siitä syystä, että hoitajan työsuhde alkaa tai päättyy kesken työaikajakson, säännöllinen työaika eli lisätyöraja on

- 1 täyttä työaika tekevällä perhepäivähoitajalla 2 §:n 2 momentin mukainen keskeytyneen työaikajakson säännöllinen työaika (ylityöraja) vähennettynä 8 tunnilla 39 minuutilla kutakin edellä 1 momentissa lueteltua arkipyhää tai aattopäivää kohti
- 2 osa-aikatyötä tekevällä perhepäivähoitajalla vastaava osuus 1 kohdan mukaisesta tuntimäärästä kuin hänen säännöllinen osa-aikatyö-aikansa on täydestä työajasta (86 tunnista 30 minuutista).

Kyseistä vähennystä ei tehdä silloin, kun arkipyhä sijoittuu keskeytyksen ajalle.

Esimerkki 1

Jakso sisältää pääsiäisen eli alkaa pitkäperjantaiviikolla ja päättyy seuraavalla, toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla. Täyttä työaika tekevälle hoitajalle on vahvistettu vuosiloma siten, että loma alkaa ensimmäisen viikon tiistaina ja päättyy seuraavan viikon tiistaina. Kyseiset arkipyhät sijoittuvat keskeytyksen (vuosiloman) ajalle, joten vähennystä pitkäperjantain ja toisen pääsiäispäivän johdosta ei tehdä eikä säännöllinen työaika tällöin lyhene.

Jos hoitajalle olisi esim. myönnetty sairausloma ensimmäisen viikon (ma–su) ajaksi, pitkäperjantaista ei tehdä vähennystä, mutta sen sijaan toisesta pääsiäispäivästä tehdään vähennys sen jäädessä keskeytyksen (sairausloman) ulkopuolelle.

Esimerkki 2

Osa-aikaisen hoitajan säännöllinen työaika vuonna 2003 on 70 tuntia jaksossa. Säännöllinen työaika (osa-aikatyöaika) on 80,93 % täydestä työajasta.

Hän työskentelee ma–pe. Jakson ensimmäisellä viikolla on yksi arkipyhä.

Hoitaja on vuosilomalla jakson toisen viikon (ma–la)

Ylityöraja 5 pv x 8 t 40 min = 43 t 20 min

Täyttä työaika tekevän lisätyöraja 43 t 20 min – 8 t 39 min = 34 t 41 min

Osa-aikaisen lisätyöraja 80,93 % x 34 t 41 min = 28 t 4 min

4 § Viikkolepopäivä ja viikon toinen vapaapäivä

Perhepäivähoitajalle annetaan sunnuntain ajaksi tai, jos se ei lasten hoidon takia ole mahdollista, viikon muuna aikana vähintään 30 tuntia kestävä yhtäjaksoinen viikkolepo. Viikkolepopäivän ohella pyritään järjestämään toinenkin viikoittainen vapaapäivä, joka mahdollisuuksien mukaan sijoitetaan viikkolepopäivän yhteyteen.

Soveltamisohje

Hoitajan työ pyritään järjestämään viisipäiväisiksi työviikoiksi, jos tämä on mahdollista perhepäivähoidon toiminnan ja lasten hoidon tarpeen kannalta. Jos hoitaja joutuu lasten hoidon takia työskentelemään viikkolepopäivänä tai viikon toisena vapaapäivänä, hänelle ei makseta tästä eri korvausta mahdollisia työaikakorvauksia lukuun ottamatta.

5 § Lisätyö ja korvaus**1 mom. Määritelmä**

Lisätyöllä tarkoitetaan työtä, jota perhepäivähoitaja tekee säännöllisen työaikansa lisäksi, mutta joka ei ole ylityötä.

Soveltamisohje

Hoitajan työaika voi muodostua lisätyöksi arkipyhäjaksoilla tai kun hän tekee osa-aikatyötä. Tehdyn lisätyön määrä selviää vasta jakson päätyttyä.

2 mom. Korvaus

Lisätyö korvataan joko rahakorvauksena maksamalla kultakin lisätyötunnilta II luvun 5 §:n 5 momentin mukainen korottamaton tuntipalkka tai vapaa-aikakorvauksena antamalla perhepäivähoitajalle palkallista vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana yksi tunti kutakin lisätyötuntia kohden.

Soveltamisohje

Työnantaja päättää, käytetäänkö lisätyön korvaamisessa vapaa-aika- vai rahakorvausta.

Lisätyökorvauksen suorittamisajankohdasta ks. 8 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdat.

6 § Ylityö ja korvaus**1 mom. Määritelmä**

Ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään 2 §:n 1 tai 2 momentissa mainitun säännöllisen työajan lisäksi.

Soveltamisohje

Hoitajalle ei muodostu erikseen laskettavaa päivittäistä eikä viikoittaista ylityötä. Hoitajan ylityön määrä selviää aina vasta jakson päätyttyä. Mikäli jakson yhteenlaskettu työaika on yli 86 tuntia ja 30 minuuttia, ylittävä työaika on erikseen korvattavaa ylityötä.

Ylityön tekemiseen vaaditaan työnantajan etukäteen antama kirjallinen ylityömääräys. Korvaukseen oikeuttavaa määräystä työn suorittamiseen eivät siis voi antaa hoitolapsen vanhemmat tai muu huoltaja. Jos ylityötä aiheutuu pelkästään hoitosuunnitelmassa mainittujen lasten hoitoaikojen pituudesta, so. hoitajan hoitosuunnitelmien tuntimäärien perusteella muodostuva jakson kokonaistyöaika ylittää säännömukaisesti ylityörajan, hoitosuunnitelma katsotaan kirjalliseksi ylityömääräykseksi eikä näissä tapauksissa tarvita enää erillistä ylityömääräystä. Jos ylityötä muodostuu satunnaisesti esim. vanhempien työaikojen pakottavasta ja tilapäisestä syystä johtuvasta pidentymisestä siten, että päivittäinen hoitosuunnitelman mukainen hoitoaika on ylittynyt, ylityömääräykseksi riittää perhepäivähoidon ohjaajan jälkikäteen suorittama hoitajan työaikalistan hyväksyminen. Mikäli vanhempien työaikojen pidentyminen on luonteeltaan muuta kuin tilapäistä, tulee hoitosuunnitelmaa muuttaa muuttanutta hoidon tarvetta vastaavaksi.

Hoitajan työaika alkaa, kun ensimmäinen lapsi tulee hoitoon ja päättyy siihen, kun viimeinen lapsi lähtee hoidosta. Ylityökorvauksiin, kuten työaikakorvauksiin yleensäkin, oikeuttaa vain tosiasiallisesti tehty työaika eli aika, jona hoitajalla on ollut hoidossaan yksi tai useampia lapsia, riippumatta siitä onko kyseessä ollut vakinainen vai osahoitoinen lapsi.

2 mom. Ylityökorvaus täydellä työaikajaksolla

Ylityö korvataan joko rahakorvauksena maksamalla perhepäivähoitajalle II luvun 5 §:n 5 momentin mukainen korottamaton tuntipalkka kultakin työaikajakson 16 ensimmäiseltä ylityötunnilta ja sen jälkeen 80 % korottamattomasta tuntipalkasta kultakin seuraavalta ylityötunnilta, kuitenkin vähintään 3,57 € tai vapaa-aikakorvauksena antamalla palkallista vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana yksi tunti kutakin ylityötuntia kohden.

Soveltamisohje

Työnantaja päättää, käytetäänkö ylityön korvaamisessa raha- vai vapaa-aikakorvausta. Mikäli tiedetään, että työaika on jäämässä vajaaksi, suunnitellaan säännöllinen työaika siten, että sen täyttämiseksi käytetään aikaisemmillä jaksoilla kertynyttä ylityötä. Jakson päättymisen jälkeen vajaaksi havaittu jakso täytetään aikaisemmilta jaksoilta kertyneellä ylityöllä.

Ylityön vapaa-aikakorvauksella voidaan täyttää jakson yllättävä tai ennalta tiedossa oleva vajeus ainoastaan lisä- tai ylityörajan saakka. Ylityökorvauksen antaminen vapaa-ajan muodossa siis edellyttää, että hoitajan tosiasiallinen työaika, ts. aika, jona hoitajalla on hoidossa yksi tai useampia lapsia, on jaksossa alle ylityörajan, ts. täydellä jaksolla alle 86 t 30 min tai keskeytyneellä jaksolla alle 2 §:n 2 momentin määräyksessä tarkoitettua tuntimäärää taikka arkipyhäjaksoilla alle 3 §:ssä sanotun lisätyörajan.

Säännöllisen työajan vajeusta, joka voidaan täyttää ylityön vapaa-aikakorvauksella, voi jaksossa syntyä lähinnä lasten yllättävän tai ennalta tiedetyn tilapäisen poissaolon vuoksi, esim. jos sijaislapsia ei ole sijoitettavissa tai lasten yllättävän tai ennalta tiedetyn hoitosuhteen päättymisen vuoksi, kun uutta lasta ei ole välittömästi sijoitettavissa tilalle. Lapsen poissaolo- tms. aikaa, vaikka siltä maksettaisiinkin palkkaetuja, ei lueta

hoitajan työajaksi.

Suunnitellun vapaan ajankohta ilmoitetaan hoitajalle etukäteen ja mahdollisuuksien mukaan jo ennen jakson alkua ja pyritään antamaan suunnitellun mukaisesti.

Lapsen yllättävästä poissaolosta tai muusta syystä johtuva jakson vajuus voidaan todeta yleensä vasta jakson päätyttyä. Tällainen työajan vajuus täytetään aina ensin mahdollisilla lisä- ja ylityön vapaa-aikakorvauksilla.

Esimerkki

Hoitaja työskentelee hoitosuunnitelmien mukaan yleensä jakson aikana 100 tuntia. Eräällä jaksolla kaikki lapset ovat poissa hoidosta yhden päivän ja hoitajalle muodostuu näin vapaapäivä. Jaksolle kertyy kuitenkin toteutuneena 90 työtuntia. Koska tämä työaika ylittää säännöllisen työajan 86 t 30 min, hoitaja ei ole saanut tällä jaksolla aikaisempaa ylityötä vapaa-aikana. Lisäksi hänelle kertyy tältä jaksolta korvattavaa ylityötä vain 3 t 30 min (90 t – 86 t 30 min) tavallisen 13 t 30 min (100 t – 86 t 30 min) sijasta.

Seuraavalla jaksolla hoitaja työskentelee yhteensä ainoastaan 80 tuntia. Jakson työaika alittaa säännöllisen työajan 6 t 30 minuutilla (80 – 86 t 30 min). Ylityötunteja edellistä jaksoista on siten tullut korvatuksi 6 t 30 min (ns. "täyttö"). Uutta ylityötä ei tältä jaksolta synny, koska työaika alittaa 86 t 30 min.

3 mom. Ylityökorvaus keskeytyneellä työaikajaksolla

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla keskeytyneellä työaikajaksolla ylityö korvataan joko rahakorvauksena maksamalla perhepäivähoitajalle 5 §:n 5 momentin mukainen korottamaton tuntipalkka kultakin työaikajakson 16 ensimmäiseltä ylityötunnilta korottamaton tuntipalkka ja sen jälkeen 80 % korottamattomasta tuntipalkasta, kuitenkin vähintään 3,57 € kultakin seuraavalta ylityötunnilta tai vapaa-aikakorvauksena antamalla palkallista vapaata säännöllisenä työaikana yksi tunti kutakin ylityötuntia kohden.

Soveltamisohje

Esimerkki 1

Hoitosuunnitelman mukaan hoitaja työskentelee 5 päivänä viikossa maanantaista perjantaihin 11 tuntia päivässä. Työpäiviä on keskeytyneellä jaksolla 8 ja tehtyjä työtunteja muodostuu 88 yhteensä. Ylityökynnys 2 §:n 2 momentin mukaan (8 x 8 t 40 min) = 69 t 20 min.

Ylityön määrä 88 t – 69 t 20 min = 18 t 40 min

Korvaus vuonna 2003:

Rahakorvauksena 16 tunnilta korottamaton tuntipalkka ja 2 t 40 minuutilta 80 % korottamattomasta tuntipalkasta, kuitenkin vähintään 3,57 euroa tunnilta tai va-

paa-aikakorvauksena 18 t 40 min.

Esimerkki 2

Hoitosuunnitelmien mukaan hoitaja työskentelee 6 päivänä viikossa maanantaista lauantaihin. Työpäiviä on keskeytyneellä jaksolla 8 ja todellisia työtunteja yhteensä 68 tuntia. Edelliseltä jaksolta on korvaamatta ylityötunteja 16 t 30 min.

Ylityökynnys (8 x 8 t 40 min) = 69 t 20 min. Koska tehtyjä tunteja on 68 t, jää vajausta 1 t 20 min.

Vajaus täytetään edellisen jakson ylityötunneilla ja loput (16 t 30 min–1 t 20 min) 15 t 10 min annetaan mahdollisuuksien mukaan vapaana seuraavilla jaksoilla tai korvataan rahana: korottamaton tuntipalkka (16 t – 1 t 20 min) 14 t 40 minuutilta ja loppuilta ylityötunneilta (15 t 10 min – 14 t 40 min) 30 minuutilta 80 % korottamattomasta tuntipalkasta, kuitenkin vähintään 3,57 euroa/tunti.

7 § Epämukavasta työajasta johtuvat korvaukset

1 mom. Iltatyö

Iltatyöllä tarkoitetaan kello 18–22 tehtyä työtä. Iltatyöstä maksetaan perhepäivähoitajalle erillisenä rahakorvauksena 0,67 € ja 1.3.2004 lukien 0,69 € kultakin tehdyiltä iltatyötunnilta hoidossa olleiden lasten lukumäärästä riippumatta.

2 mom. Yötyö

Mikäli hoidossa oleva lapsi yöpyy perhepäivähoitajan luona, luetaan kello 22–24 ja 06–07 väliset ajat kokonaan työajaksi ja työtunneilta maksetaan II luvun 5 §:n 5 momentin mukaisesta korottamattomasta tuntipalkasta laskettava erillinen 30 prosentin rahakorvaus. Lisäksi maksetaan kello 24–06 väliseltä ajalta 8,41 € suuruinen erillinen yöpymiskorvaus yöpyneiden lasten lukumäärästä riippumatta.

Jos lapsi noudetaan ennen kello 24, hänen ei katsota yöpyneen perhepäivähoitajan luona eikä tämän momentin mukaista erillistä yöpymiskorvausta suoriteta. Kello 22:n jälkeisiltä työtunneilta maksetaan erillinen 30 %:n rahakorvaus.

Mikäli lapsi tuodaan hoitoon kello 05 jälkeen, luetaan 05–07 hoitoaika kokonaan korvattavaksi työajaksi ja työtunneilta maksetaan erillinen 30 %:n rahakorvaus. Erillistä yöpymiskorvausta ei tällöin makseta.

Lapsen kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa luetaan kaikki yötyötunnit työajaksi ja niistä maksetaan 30 prosentin yötyökorvaus. Erillistä yöpymiskorvausta ei makseta.

Soveltamisohje

Koska 24–06 välistä aikaa ei lueta työajaksi, syrjäyttää tämä 7 §:n 2 momentin 1. kappaleen erityissäännös 6 §:n 1 momentin soveltamisohjeen yleissäännöksen, jonka mukaan hoitajan työaika yleensä lasketaan siitä, kun ensimmäinen lapsi tulee hoitoon ja päättyy siihen, kun viimeinen lapsi lähtee hoidosta. Hoitajan työajaksi laskeminen lasten yöpyessä hoitajan luona päättyy siis kello 24.00 ja alkaa jälleen kello 06.00 eikä näiden välinen aika tällaisessa tapauksessa voi koskaan muodostua esimerkiksi lisä- tai ylityöksi.

Osahoitoisen lapsen yöpyessä hoitajan luona maksetaan II luvun 6 §:n 2 momentin mukainen korvaus jokaiselta toteutuneelta hoitotunnilta, siis myös kello 24–06 väliseltä ajalta. Hoitajan työajaksi ei näitä tunteja lasketa. Erillistä yöpymiskorvausta ei osahoitoisen lapsen yöpymisestä makseta. Jos hoitajan luona yöpyy vain osahoitoisia lapsia, lasketaan yötyökorvaus 1,94 eurosta.

Mikäli hoitosuunnitelmaa tehtäessä tiedetään, että lapsi tulee säännönmukaisesti yöpymään hoitajan luona, on yöpymisaika hoitoaikaa ja se otetaan huomioon, kun arvioidaan, onko lapsi koko- vai puolipäivähoidossa oleva II luvun 3 §:n mukaista peruspalkkaa määriteltäessä.

Jos lapsi tuodaan hoitoon kello 24:n jälkeen, mutta ennen kello 05:ttä, katsotaan lapsen yöpyvän hoitajan luona, joten erillinen yöpymiskorvaus 8,41 € maksetaan. Vasta kello 06:n jälkeinen aika luetaan työajaksi ja työtunnilta maksetaan erillinen 30 prosentin rahakorvaus.

3 mom. Lauantaityö

Arkilauantaina, lukuun ottamatta pääsiäislauantaita tai lauantaiksi sattuvaa jouluaattoa, kello 06–18 tehdystä työstä maksetaan lauantaityökorvaus. Lauantaityökorvauksena maksetaan perhepäivähoitajalle erillisenä rahakorvauksena 0,90 € ja 1.3.2004 lukien 0,92 € kultakin tehdyiltä I auantaityötunnilta hoidossa olleiden lasten lukumäärästä riippumatta.

4 mom. Aattotyö

Pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja muuksi päiväksi kuin sunnuntaiksi sattuvana jouluaattona kello 00–18 tehdyiltä työtunneilta maksetaan aattokorvauksena varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka.

5 mom. Sunnuntaityö

Sunnuntaina, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, helatorstaina, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, joulupäivänä ja tapaninpäivänä sekä kello 18–24 lauantaina ja vastaavalta ajalta edellä lueteltujen juhlapäivien aattona tehdystä työstä maksetaan varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka kultakin tehdyltä työtunnilta.

Soveltamisohje

Koska sunnuntaityökorvaus maksetaan vain työajaksi luettavilta työtunneilta, sitä ei makseta 7 §:n 2 momentin mukaisesti sunnuntaina klo 24.00–06.00 väliseltä ajalta, vaikka hoitolapsi olisikin tuolloin yöpynyt hoitajan luona.

8 § Työaikakorvausten pyöristäminen ja suorittaminen

1 mom. Pyöristyssääntö

- 1 Työaikaa ja työajasta johtuvia korvauksia laskettaessa korvauksiin oikeuttavat ajat pyöristetään työaikajaksoittain siten, että kukin eri työaikakorvauksiin oikeuttava yhteenlaskettu aika pyöristetään lähimmäksi täydeksi, puoleksi tai neljännestunniksi.
- 2 Lisätyön tai ylityön vapaa-aikakorvauksia suorittaessa lasketaan lisä- ja ylityökorvauksiin oikeuttavat ajat erikseen yhteen ja pyöristetään 1 kohdassa sanotulla tavalla.

2 mom. Suorittamisajankohta

- 1 Työajasta johtuvat rahakorvaukset maksetaan viimeistään korvaukseen oikeuttavan työajakajakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Ylityöstä maksettava rahakorvaus voidaan maksaa tätä myöhemminkin, milloin vapaa-aikakorvausta ei ole voitu lasten hoidon takia antaa tämän momentin 2 kohdassa määrättyinä aikana. Rahakorvaus on tällöin maksettava viimeistään 2 kohdan mukaisen määräajan päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.
- 2 Yli- ja lisätyöstä johtuva vapaa-aikakorvaus annetaan korvaukseen oikeuttavan työjakson päättymistä seuraavan tai sitä seuraavan työajakajakson aikana.

Soveltamisohje

Maksettaessa peruspalkasta laskettavia korvauksia, tuntipalkkaa ja päiväpalkkaa sekä lapsikohtaista päiväpalkkaa käytetään perusteena maksuajankohdan mukaista peruspalkkaa. Mikäli paikallisesti on tarvetta poiketa laskentaperusteesta ja suorittamisajankohdasta, tulee siitä sopia pääsopimuksen 13 §:n mukaisella paikallisella työehtosopimuksella.

IV LUKU VUOSILOMAMÄÄRÄYKSET

1 § KVTES:n vuosilomaluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n vuosilomaluvun (IV luku) määräysten soveltaminen ja poikkeukset:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Oikeus vuosilomaan ja vuosiloman soveltamisala	
2 §	Peruskäsitteet	
3 §	Täysi lomanmääräytymiskuukausi	
4 §	Työssäolopäivien veroiset päivät	
5 §	Vuosiloman pituus	
6 §	Vuosilomapäivien kuluminen vuosilomaa annettaessa	1 §:n soveltamisohjeen poikkeukset ”Vuosiloman antaminen” ja ”Vuosilomapäiviksi luettavat työpäivät”
7 §	Vuosiloman ajankohdan määrittäminen	
8 §	Vuosiloman säästäminen	2 § 4 mom.
9 §	Vuosiloman siirto	
10 §	Lomakorvaus	3 §
12 §	Lomakorvauksen maksamista koskeva rajoitus	
13 §	Vuosilomapalkka	2 §
14 §	Lomarahat	4 §
15 §	Vuosilomapalkan ja lomarahojen maksaminen	
16 §	Opettajan sijaisena toimivan vuosiloma	

Soveltamisohje

Tämän liitteen perusteella perhepäivähoitajat ansaitsevat vuosilomaa kuten muutkin kuukausipalkkaiset työntekijät, vaikka perhepäivähoitajat ovatkin vuosilomalain 13 §:ssä tarkoitettuja kotityöntekijöitä eivätkä kotityöntekijät vuosilomalain perusteella ansaitsisi vuosilomaa, vaan olisivat ainoastaan oikeutettuja em. lain 13 §:n mukaiseen

vuosilomakorvaukseen. Perhepäivähoitajien lomapalkkaa, lomarahaa ja lomakorvauksia sekä säästövapaalta maksettavaa palkkaa tai korvausta koskevat määräykset ovat kokonaisuudessaan tässä liitteessä.

Vuosiloman antaminen:

Vuosiloma vahvistetaan yhtäjaksoisena. Vuosiloma-ajan viimeisen täyden kalenteriviikon loma vahvistetaan päättyväksi lauantaina.

Täyden viikon vuosiloma myös arkipyhä/aattopäiväviikolla voidaan vahvistaa täytenä kalenteriviikkona (maanantaista lauantaihin), tai työnantaja voi harkintansa mukaan vahvistaa loman vajaaksi kalenteriviikoksi.

Kun vuosilomaa on vahvistettu vajaana kalenteriviikkona, ovat vuosiloman ulkopuoliset päivät maanantaista perjantaihin hoitajan työpäiviä. Lauantai ja sunnuntai ovat työpäiviä tällaisella vajaalla kalenteriviikolla vain, jos hoitajalla on hoitosopimuksen mukaan työpäivä.

Vuosilomapäiviksi luettavat työpäivät:

Perhepäivähoitajalla vuosilomapäiviksi luettavia työpäiviä ovat vuosiloma-aikaan sisältyvät arkipäivät maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta tämän liitteen III luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja työaikaa lyhentäviä arkipyhiä.

2 § Vuosilomapalkka

1 mom. Vuosiloma-ajalta maksettava palkka

Vuosiloman ajalta perhepäivähoitajalle maksetaan vuosilomapalkkana

- 1 8 ½ prosenttia, kun vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 mom. 3 kohdan mukaan
- 2 11 prosenttia, kun vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 mom. 2 kohdan ensimmäisen ja toisen kappaleen mukaan, paitsi seuraavaan kohtaan kuuluvat
- 3 12 ½ prosenttia, kun vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 mom. 2 kohdan kolmannen kappaleen mukaan
- 4 15 prosenttia, kun vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 mom. 1 kohdan mukaan

edellisen lomanmääräytymisvuoden aikana maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä ansiosta lukuun ottamatta lisä- ja ylityöstä maksettavaa korvausta ja lomanmääräytymisvuonna maksettua lomarahaa.

Soveltamisohje

Vuosiloma-ajan palkka määräytyy hoitajaan loman alkaessa sovellettavan työehtosopimuksen tai sen liitteen perusteella. Mikäli hoitaja on loman alkaessa tämän liitteen piirissä, määräytyy vuosiloma-ajan palkka tämän pykälän mukaisesti.

Ansiossa otetaan huomioon edellisenä lomanmääräytymisvuonna hoitajalle maksettu palkka, mukaan lukien keskeytysajoilta maksettu palkka ja osahoitoisista lapsista maksetut erilliskorvaukset ja sairausloma- ja äitiysvapaapalkat sekä edellisenä lomanmääräytymisvuonna maksettu lomapalkka, samoin kuin ns. epämukavasta työajasta maksetut korvaukset (ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai- tms. korvaukset). Ansiossa otetaan myös huomioon hoitajan lomanmääräytymisvuonna muussa kuin perhepäivähoidotyössä ansaitsemat (KVTES:n palkkausluvun liitteiden 1–7 tai C-palkkataulukon mukaiset) kuukausipalkat ja tuntipalkkasopimuksen mukainen tuntipalkka.

Vuosilomapalkassa (palkkaprocentti) on otettu huomioon vuosilomapäivien lisäksi lomaan sisältyvät lauantait, sunnuntait ja arkipyhät.

Ansiossa ei oteta huomioon säännöllisen työajan ylittävältä ajalta maksettuja tai maksettavaksi erääntyneitä lisä- tai ylityökorvauksia.

Pidettäessä lomanmääräytymisvuodelta lomaa etukäteen tämän lomanosan lomapalkka vähennetään ko. ansiosta, ks. 3 momentin soveltamisohjeen viimeinen kappale.

2 mom. Vuosilomapalkan lisäys palkattomilta lomanmääräytymiskuukausilta

Mikäli lomanmääräytymisvuoteen sisältyy palkattomia vuosilomaan oikeuttavia kuukausia, lasketaan palkattomilta kuukausilta vuosilomapalkkaan lisäys jakamalla lomanmääräytymisvuoden vuosilomaan oikeuttavien kuukausien ansiosta laskettu vuosilomapalkka palkallisten lomaan oikeuttavien kuukausien lukumäärällä ja kertomalla tämä lomaan oikeuttavien palkattomien kuukausien lukumäärällä.

Mikäli lomanmääräytymisvuoteen ei sisälly yhtään palkallista vuosilomaan oikeuttavaa kuukautta, lasketaan lomaan oikeuttavilta kuukausilta maksettava vuosiloma-ajan palkka tämän momentin mukaisesti siltä lomanmääräytymisvuodelta, jona palkallisia lomaan oikeuttavia kuukausia on viimeksi ollut.

Soveltamisohje

Esimerkki

Hoitajan vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 momentin 2 kohdan 1.–2.kappaleen mukaan eli vuosilomapalkkana maksetaan 11 prosenttia ansiosta.

Hoitaja on toiminut perhepäivähoitajana lomanmääräytymisvuonna 1.4.–31.8. välisen ajan, jonka jälkeen hän on ollut palkattomalla harkinnanvaraisella työvapaalla koko syyskuun. Lokakuun alusta hänet on lomautettu työn vähyiden takia. Lomautus on keskeytetty ajaksi 1.11.–5.12., jolloin hoitaja on ollut työssä päiväkodissa. Tämän jälkeen lomautus on jatkunut lomanmääräytymisvuoden loppuun saakka. Hoitajan lomanmääräytymisvuoden ansiot ovat yhteensä 5 900 €.

Hoitajan työvapaasta ja lomautusajasta luetaan vuosilomaan oikeuttavaksi ajaksi 1.9.–30.10. ja 6.12.–5.1. väliset ajat. Vuosilomaan oikeuttavia kuukausia on siten 9, joista 7 (huhti–elokuu ja marras–joulukuu) on palkallisia lomaan oikeuttavia kuukausia. Vuosilomapalkka näiltä kuukausilta on

$$11 \% \times 5\,900 \text{ €} = 649 \text{ €}$$

ja vuosilomapalkka palkattomilta lomaan oikeuttavilta kuukausilta (syys- ja lokakuu)

$$(11 \% \times 5\,900) \times 2 = 185,40 \text{ €}$$

joten, vuosilomapalkka kaikilta 9 täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta on

$$649 \text{ €} + 185,40 \text{ €} = 834,40 \text{ €}$$

3 mom. Vuosilomapalkan maksaminen

Vuosiloma-ajan palkasta maksetaan lomalta tai sen osalta niin suuri osa kuin lomapäiviä vastaava osuus on vuosilomapalkasta.

Soveltamisohje

Esimerkki

Hoitajan vuosiloman pituus määräytyy KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan ja on 12 täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta 38 vuosilomapäivää. Koko lomapalkka yhteensä on edellä 1 momentin mukaan 15 % edellisen lomanmääräytymisvuoden ansiosta. Hoitajalle vahvistetaan vuonna 2003 25 vuosilomapäivän pituinen loma lomakaudelle esim. 7.7.–9.8. ja loput 13 lomakauden ulkopuolelle esim. 12.11.–29.11. Lomapalkkoina maksettavat osuudet ovat 25/38 (7.7.–9.8.) ja 13/38 (12.11.–29.11.), jotka maksetaan edellä todetuilta vuosilomakalenteriajoilta. Työssäoloajan palkkoina maksetaan luonnollisesti vain vahvistetun vuosiloma-

loma-ajan ulkopuoliset kalenteriajat eli 1–6.7. ja 10–31.8. sekä 1–11.11. ja 30.11.

Jos hoitaja pitää lomaa ollessaan KVTES:n yleisen osan palkkahinnoitteluliitteiden mukaisessa työssä, määräytyy hänen palkkansa loman alkaessa maksettavan palkan suuruisena. Jos lomaoikeus on 38 vuosilomapäivää, josta 12 päivää pidetään työntekijän ollessa työssä päiväkodissa palkkahinnoittelun mukaisella kuukausipalkalla, määräytyy hänen vuosilomapalkkansa tältä ajalta päiväkodissa maksettavan palkan mukaisena. Hoitajana pidettävän 26 päivän vuosiloman palkka on 26/38 edellä 2 § 1 momentin perusteella lasketusta vuosilomapalkasta.

Annettaessa kulumassa olevan lomanmääräytymisvuoden vuosilomaa KVTES:n vuo-

silomaluvun 7 §:n 1 momentin soveltamisohjeen mukaisesti ennen lomakauden alkamista ja ennen kuin on tiedossa vuosilomapalkan lopullinen määrä, maksetaan loman ajalta siihen mennessä kertyneestä vuosilomapalkasta työnantajan ja työntekijän sopima osuus. Maksettu osuus otetaan huomioon edellä 1 momentin mukaisen, koko lomanmääräytymisvuodelta määräytyvän vuosilomapalkan vähennyksenä.

4 mom. Säästövapaa

Vuosilomapalkka säästövapaalta tai korvaus pitämättä jääneeltä säästövapaalta maksetaan sen lomanmääräytymisvuoden ansiosta, jolta säästövapaa on sovittu annettavaksi.

Soveltamisohje

Menettely edellyttää, että tiedot sekä säästövapaapäivien lukumäärästä että vastaavasta markkamääräisestä osuudesta ko. lomanmääräytymisvuoden ansiosta säilytetään myöhempää maksamisajankohtaa varten.

3 § Lomakorvaus

Työsuhteen päättyessä perhepäivähoitajalle maksetaan saamatta jääneestä vuosilomasta lomakorvaus 2 §:n mukaisesti.

Soveltamisohje

Lomakorvaus kulumassa olevalta lomanmääräytymisvuodelta lasketaan kulumassa olevan lomanmääräytymisvuoden ansiosta 2 §:n mukaisesti. Lomakorvaus sellaisesta työsuhteesta, josta ei ansaita vuosilomaa, määräytyy vuosilomalain 13 §:n perusteella.

4 § Lomaraha

1 mom. Lomaraha on 50 % edellä 2 §:n 1 tai 2 momentissa lasketusta loma-ajan palkasta.

2 mom. Työsuhteen päättyessä lomaraha lasketaan 1 momentin mukaisesti.

V LUKU

ERÄÄT TYÖVAPAAT

1 § KVTES:n virka- ja työvapaa sekä perhevapaaluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n virka- ja työvapaan sekä perhevapaaluvun (V luku) määräysten soveltaminen ja poikkeukset:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Oikeus sairauslomaan	
2 § 1-3, 5 ja	Sairausloma-ajan palkka	2 §

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
7-9 mom.		
3 §	Rikoksella aiheutettu henkilövahinko	
4 § 1-4 mom.	Työtapaturma ja ammattitauti	
5 §	Eläketapahtumaan tai kuntoutustukeen johtava sairaus	
6 §	Työnantajan oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä- ja äitiysrahaan sekä eräisiin muihin korvauksiin	
7-18 §	Työntekijän perhevapaista on säädetty työsopimuslaissa (viittaussääräys)	Perhepäivähoitajan tilapäinen hoitovapaa on palkaton. Tilapäinen hoitovapaa myönnetään, mikäli hoitajan oman lapsen sairastuminen todellisuudessa estää työtehtävien suorittamisen (hoitolasten ottamisen hoitoon). 2 § (äitiysvapaan palkka).
19 §	Opintovapaa	
20 §	Eräät virka- ja työvapaat	

2 § Sairausloman ja äitiysvapaan palkka

Perhepäivähoitajalle maksetaan sairausloman ja äitiysvapaan ajalta hänen varsinainen palkkansa ottaen huomioon ennen sairausloman tai äitiysvapaan alkamista tiedossa olleet II luvun 9–14 §:n muutokset lasten hoidossa. Vakinaisessa hoidossa olevasta osahoitoisesta tai määräajaksi sijoitetusta lapsesta suoritetaan korvaus entisten perusteiden mukaan enintään sovitun hoidon päättymiseen saakka.

Soveltamisohje

Sairausajan palkka

Hoitajalle maksetaan sairausloman ajalta sitä palkkaa, jota hänelle on maksettu lomallelähtöhetkellä ja vain sellaiset sairausloma-aikana sattuvat kuukausipalkkaan vaikuttavat muutokset, jotka ovat tiedossa sairausloman alkaessa, otetaan huomioon myös sairauslomapalkassa.

Mikäli ennen sairausloman alkamista on hoitosuunnitelmalla sovittu lisälapsen sijoittamisesta (II luvun 12 §) hoitajalle tietystä ajankohdasta lukien ja hoitaja on tuona ajankohtana sairauslomalla, tarkistetaan sairausajan palkkaus suunnitellusta ajankohdasta lukien työhön paluun jälkeen edellyttäen, että hoitoonsijoitus toteutuu suunnitelman mukaisesti.

Kun on kysymyksessä pitkä sairausloma, jonka aikana tapahtuvia muutoksia ei tiedetä, maksetaan sairausajalta sitä viimeksi laskettua täyttä palkkaa, jonka jälkeen olosuhteet eivät enää ole muuttuneet.

Esimerkki

Hoitajalla on vakinaisesti hoidossaan neljä lasta. On tiedossa, että kahden viikon kuluessa yksi lapsista jää pysyvästi pois hoidosta. Hoitaja sairastuu viikkoa tätä ennen siten, että sairausloma kestää kaksi kuukautta. Sairausajan palkkaa muutetaan sairausloman kestäessä siitä päivästä, jolloin mainitun lapsen poisjäännistä päättyy II luvun 11 §:n momentin mukainen palkka.

Äitiysvapaan palkka

Äitiysvapaan ajalta maksetaan hoitajalle palkka samojen periaatteiden mukaan kuin sairauslomalta. Ainoana poikkeuksena on kuitenkin tilanne, jossa hoitajan hoidossa olevien lasten lukumäärä on vähentynyt enintään kaksi kuukautta ennen synnytysloman alkua nimenomaan siitä syystä, että hoitaja jää äitiysvapaalle. Toisaalta hoitajalle voidaan ja tulee sijoittaa mahdollisia sijaislapsia poisjäävien tilalle normaaliin tapaan äitiysvapaan alkuun saakka.

Esimerkki

Hoitaja jää äitiysvapaalle 15.4. Hän hoitaa neljää lasta. Yksi lapsista jää pysyvästi pois hoidosta 1.3. lukien. Hänen tilalleen voitaisiin sijoittaa toinen hoitolapsi, mutta näin ei menetellä, koska hoitosuhde jäisi lyhyeksi. Hoitajalle maksetaan äitiysvapaan palkkana se palkka, mitä hänelle maksettiin, kun hän hoitosuunnitelmien perusteella hoiti neljää lasta.

VI LUKU LUOTTAMUSMIEHET

1 § KVTES:n luottamusmiesluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n luottamusmiesluvun (VII luku) määräyksiä sovelletaan kokonaisuudessaan.

VII LUKU LOMAUTTAMINEN

1 § KVTES:n lomauttamisluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n lomauttamisluvun (VIII luku) määräysten soveltaminen ja poikkeukset:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
-----------------	---------------	------------------------------------

1 § 2 mom.	Työntekijän lomauttaminen	Ks. lisäksi soveltamisohje
2 § 1 mom.	Selvittelymenettely	Ks. soveltamisohje
2 § 2 mom.	Vähentämisyjärjestys	
2 § 3 mom.	Lomautusilmoitus	Ks. soveltamisohje

Soveltamisohje

Ennen kuin työnantaja ratkaisee, onko perhepäivähoitajille annettava lomautusilmoitus työn taloudellisista tai tuotannollisista syistä johtuvan pysyvän tai tilapäisen vähentymisen vuoksi, on työnantajan neuvoteltava toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista niiden perhepäivähoitajien tai heitä edustavan luottamusmiehen kanssa, joita asia koskee. Tiettyä perhepäivähoitajaa koskeva asia käsitellään ensisijaisesti työnantajan ja perhepäivähoitajan välillä. Milloin työnantaja, perhepäivähoitaja tai luottamusmies sitä vaatii, on asiasta neuvoteltava myös työnantajan ja asianomaisen luottamusmiehen kesken.

Vaikka omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja voidaan lomauttaa ilman lomautusilmoitusaikaa, on taloudellisista tai tuotannollisista syistä lomautettaessa aina annettava lomautusilmoitus.

Omassa kodissa työskentelevän perhepäivähoitajan lomauttaminen määräytyy samoin perustein kuin kuntien palveluksessa olevien muidenkin työntekijöiden (ks. KVTES lomauttamisluvun 1 § 2 mom.; työsopimuslain säännösten mukaisesti). Sopijaosapuolet ovat yksimielisiä siitä, että työsopimuslain tarkoittama lomautusperuste (työn väheneminen) voi muodostua mm. silloin kun synnä työn tilapäiseen vähenemiseen on perhepäivähoitajan asunnon ja lapsen/lasten kodin/kotien väliset pitkät etäisyydet ja näistä tai kulkuyhteyksien puuttumisesta aiheutuvat vaikeudet ja tavanomaista suuremmat rasitteet järjestää lapselle sopiva hoitopaikka vanhempien työskäyntialueella vanhempien toivomassa muodossa siten kuin päivähoitolaki ja -asetus edellyttää.

VIII LUKU

OSA-AIKAISTAMISEN SELVITTELYMENETTELY JA PALVELUSSUHTEEN PÄÄTTYMINEN

1 § KVTES:n osa-aikaistamisen selvittelymenettely ja palvelussuhteen päättymisluvun sovellettavat määräykset

KVTES:n osa-aikaistamisen selvittelymenettely ja palvelussuhteen päättymislukua (IX luku) sovelletaan palvelussuhteen päättymistä koskevin osin.

KUSTANNUSKORVAUKSET

1 § Perhepäivähoidon kustannuskorvaus

Perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet kustannukset Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan ohjatun perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaan.

Soveltamisohje

Tässä tarkoitetut kustannuskorvaukset pyritään maksamaan seuraavan kuukauden palkanmaksun yhteydessä.

TYÖRYHMÄ

Jatketaan perhepäivähoitajaliitteen uudistamistyöryhmän työtä 31.5.2003 saakka. Työryhmän tulee työssään tarkastella palkkaus- ja työaikamääräyksiä kokonaisuutena lähtökohtana palkkahinnoittelun porrastustekijöiden ja siihen välillisesti liittyvien palkanosien vähentäminen, lasten hoidossa tapahtuvien muutosten vaikutusten vähentäminen, lasten hoidossa tapahtuvien muutosten vaikutusten vähentäminen varsinaiseen kuukausipalkkaan sekä työaikajärjestelmän yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen.

Työryhmän yksimieliset ehdotukset sopimusmuutoksiksi toteutetaan erikseen sovittavalla tavalla, jolloin voidaan hyödyntää mm. kunnallisen palkkausjärjestelmän kehittämistoimenpiteitä vuosina 2003–2007 tehdyssä sopimuksessa todettua vuoden 2003 järjestelyerää.

LIITE 14

MAATALOUSLOMITTAJIA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala ja sovellettavat määräykset

Lomittajien palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän liitteen mukaan, minkä lisäksi sovelletaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen seuraavia määräyksiä:

- I luvun Yleinen osa 1–6, 8–9 §
- II luvun Palkkaus 1–4, 6, 8–12, 14, 18–21 §
- III luvun Työaika 1–4, 13, 18, 19 § 3 mom., 21, 24, 25 § 1 mom. 2 kohta, 3 ja 5 mom., 26 § 1, 3–5 mom., 29, 30 §
- IV luvun Vuosiloma 1–15 §
- V luku Virka- ja työvapaa sekä perhevapaat
- VII luku Luottamusmiehet
- VIII luku Lomauttaminen
- IX luku Osa-aikaistamisen selvittelymenettely ja palvelussuhteen päättyminen
- Liite 17 Matkakustannusten korvaukset soveltuvin osin

Suojavaatesopimus soveltuvin osin.

11 §:ssä tarkoitettuun lomittajaan ei sovelleta II lukua (Palkkaus) lukuun ottamatta 1 ja 2 §:ää, III luvun (Työaika) 24 §:ää, IV lukua (Vuosiloma), V lukua (Virka-/työvapaa).

2 § Säännöllinen työaika

-----

3 § Viikoittaisen vapaa-ajan antaminen ja vuorokausilepo

- 1 mom. Työnantaja ja lomittaja voivat sopia, että viikoittainen vapaa-aika annetaan viimeistään jakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.
- 2 mom. Sellaisena viikkona, jona viikoittainen vapaa-aika on sovittu siirrettäväksi myöhemmin annettavaksi, on säännöllinen työaika enintään 56 tuntia.
- 3 mom. (ent. 6 mom.)

-----

5 § Ylityön määritelmä ja korvaaminen

1 mom. Ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää etukäteen työvuoroluetteloon merkityn säännöllisen työajan ja ylityörajan seuraavasti:

Vuorokautinen ylityöraja on 12 tuntia ja viikoittainen 38 tuntia 15 minuuttia. Viikkoa pitemmässä tasoittumisjaksossa viikkoylityöraja on etukäteen työvuoroluetteloon merkitty säännöllinen viikkotyöaika.

Jos tasoittumisjaksoon sisältyy edellä 1 §:n 2 momentissa mainittu työaika lyhentävä arkipyhä, ylityöraja on työvuoroluetteloon merkitty työaika lisätynä 7 tunnilla 39 minuutilla kutakin työaika lyhentävää arkipyhää kohti. Osa-aikatyön viikkoa pitemmässä tasoittumisjaksossa viikoittainen ylityöraja on 38 tuntia 15 minuuttia kerrottuna tasoittumisjakson viikkojen määrällä.

Soveltamisohje

- - - - -

6 § Sunnuntaityökorvaus

Sunnuntaina, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, pitkänäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, helatorstaina, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, joulupäivänä ja tapaninpäivänä tehdystä työstä maksetaan muille kuin 11 §:ssä tarkoitetulle lomittajalle varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka kultakin työtunnilta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

- - - - -

8 § Varallaolo

Lomittajalle, joka on sopimuksen mukaan asunnossaan tai muualla tai ao. tilalla varalla, maksetaan varallaolokorvauksena 35 %:n suuruinen rahakorvaus tai vastaava korvaus vapaana. Varallaolokorvaus suoritetaan enintään viideltä tunnilta vuorokautta kohti, jolleivät pakottavat syyt muuta vaadi.

- - - - -

11 § Lähisukulainen lomittajana

1 mom. Tässä pykälässä tarkoitettu lomittaja työskentelee hänelle tai hänen aviopuolisolleen suoraan takenevassa tai etenevässä polvessa sukua

olevan henkilön tai ottolapsen, ottovanhempansa tai jonkun tässä mainitun puolison tilalla.

2 mom. Palkka määräytyy tuntipalkan mukaan, joka lasketaan 1 126,36 euron peruspalkasta.

3 mom. Vuosiloma, lomapalkka ja lomakorvaus määräytyvät vuosilomalain ja sairausajan palkka työsopimuslain mukaan.

4 mom. Viikoittainen vapaa-aika voidaan antaa välittömästi ennen työsuhteen päättymistä.

Soveltamisohje

Työsuhteen kestoajaksi merkitään siirretyt viikoittaiset vapaa-ajat.

5 mom. Pääasiallisesti toimeentulonsa maatalouslomituksesta saavaan lomittajaan ei sovelleta tätä pykälää mikäli lomittaja työskentelee vain satunnaisesti 1 momentissa tarkoitetun henkilön tilalla.

Soveltamisohje

Pääasiallisen toimeentulonsa maatalouslomituksesta saa sellainen työntekijä, joka on edellisen vuosineljänneksen aikana työskennellyt kunnan palveluksessa maataloustyössä vähintään 260 tuntia ja tästä työajasta pääosa on työskennelty muualla kuin työntekijälle tai hänen aviopuolisolleen suoraan takenevassa tai etenevässä polvessa sukua olevan henkilön tai hänen ottolapsensa, ottovanhempansa tai jonkun tässä mainitun puolison tilalla.

12 § Matkakustannusten korvaus
